Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 98. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 30-го КВІТНЯ 1953. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 98. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 30, 1953. VOL. LXI

СТАЛЕВАРНИКИ ВИМАГАЮТЬ „ҐАРАНТОВАНОЇ" ПЛАТНІ В 1954 Р.

Атлантік Сіті. — Комісія політики платні юнії сталеварників повідомила промислових підприємців, що вона не зражена відмовою підвищення платні в поточному році й починає дію за підвишку для 1,250,000 юнійних робітників в сталеварнях і фабриках сталевих виробів. Крім того комісія попереджає більші сталеві підприємства, щоб вони приготовилися до встановлення ґарантованої річної робітничої платні наступного року. У програму юнії включено вимоги не тільки запевнення постійної платні впродовж 1954 р., але ще й підвищення теперішніх пенсій. Для підготови до сповнення цих вимог юнія жадає від підприємців, щоб вони тепер настановили спільні комітети юнійних представників і фабричних керівників для подрібного вивчення обидвох програм. За словами нововибраного голови юнії Дейвида Дж. МекДоналда, „найкращий інтерес країни, як і найкращий інтерес сталевих робітників вимагає, щоб юнія почала негайне діяння за зміцнення купівної сили американських зарібників". Підвищення в теперішній платні, яка виносить $2.06 на годину, виправдане зростаючою продуктивністю юнійних членів, чистими заробітками підприємців, постійними високими цінами і „цілим економічним станом країни". МекДоналд каже, що без огляду на те, чи війна в Кореї буде дальше тривати чи ні, „підвишка заплати за працю есенціональна для забезпечення країни від депресії, яка може прийти внаслідок надвишки випродукованих матеріялів і можливого безробіття" Юнійна комісія політики платень переконана, що цю осторогу приймуть підприємці в добрій вірі і що обійдеться без страйків при сповненні цих домагань.

Противники білу про підводні багатства погодилися на голосування

Вашингтон. — Уступаючи безупинному тискові прихильників адміністрації і за суворими парляментарними правилами противники білу про передачу підводних нафтових багатств прибережним стейтам, залишили вкінці свою безкомпромісову тактику і погодилися покінчити свої „виховні" промови в дискусії в повнім Сенаті, щоб можна було перевести голосування у вівторок наступного тижня. Цю згоду одобрив Сенат одноголосно, одначе сенатори матимуть ще нагоду виголошувати дальше промови по шість годин денно до кінця теперішнього тижня. Противники білу, що його підтримує адміністрація, будуть ставити ще вниски на його поправку, одначе вони не мають виглядів на їхнє прийняття.

Не хочуть демократичної конвенції наступного року

Вашингтон. — Конґресові провідники Демократичної Партії заявляють, що думка, скликати крайову партійну конвенцію в 1954 р. не приємлива, бо вона може роз'єднати демократів. Настрої конґресових демократичних лідерів стали відомі, коли голова Крайового Демократичного Комітету Стівен А. Мічел почав старання скласти спеціяльну комісію для вивчення можливости скликання конвенції в „посереднім" часі, коли нема виборів на президента.

Підпільні грачі постачали республіканцям грошей на вибори в Ню Джерзі

Трентон, Н. Дж. — Перед об'єднаною слідчою комісією леґіслятури стейту Ню Джерзі склав зізнання колишній голова Стейтового Республіканського Комітету Джан Дж. Дікерсон, що список дарів на виборчу кампанію з р. 1949, знищений і тому не можна знати імен жертводавців. Він теж заявив, що звісні провідники підпольної гри, Джов Адоніс і небіжчик Солі та Віллі Моретті відвідали його ніччю 12 листопада 1950 р. і жалілися, що вони платять гроші за охорону перед поліцією, але її не дістають. Ця платня виносила по 12,000 місячно і була передавана урядовцям повіту Берґен і стейтовим через Гаролда Адоніса, який працював у бюрі губернатора Алфреда Е. Дріскола. Моретті сказав тоді Дікерсонові, що він забирає собі $2,000 а решту, тобто $10,000 дає губернаторові. Дріскол рішуче заперечив, наче б він дістав якісь гроші на охорону проступників.

СОВЄТСЬКИЙ ШПИГУН ВИКРАДАВ ФАБРИЧНІ ПЛЯНИ

Вашинґтон. — Колишній совєтський шпиг, розчарований в своїх сподіваннях, добровільно признався до викрадання і передавання совєтським агентам понад 100 плянів машин Дізеля підприємства Дженерал Моторс під час другої світової війни. Його ім'я Тад Мейсон. Він уродженець Польщі, тепер замешкалий у Велінґтон, Н. Дж. Перед сенатською комісією внутрішньої безпеки він заявив, що був комуністом і членом совєтської шпигунської шайки і працював як бюровий робітник у фабриці Дженерал Моторс у Клівленді. Там викрадав він накреслені на папері пляни машин і фабричних уладжень, вкладав їх у щоденну газету і передавав іншому шпигові — кухареві, а той, разом з третім, що працював як помивач начиння, відфотографовував ці пляни в пивниці і так спільно всі три вислуговувалися Совєтам. Це було в 1945 р. Коли він пізніш поїхав до Парижа і там зустрів інших шпигів, вони висміяли його за його роботу, кажучи, що він не відфотографував цілої машини, а тільки частину і тому його робота безвартісна і що вони вже дістали цілу „роботу" через французьких шпигів. У 1950 р. Мейсон поїхав з своєю жінкою до Польщі, але там розчарувався в комунізмі й повернувся до Америки. Він порвав зв'язки з комуністами в лютому 1952 р. Тому, що його злочин задавнений, він не буде поставлений під суд. За те він подав багато імен інших комуністів, які були чинні як шпигуни. Він посвідчив, що сателітські амбасади в Америці вислуговуються Совєтам таким способом, що вивозять з Америки небезпечних комуністів і втримують контакт з робітниками в різних установах. Вони теж ведуть пропаґанду на великі розміри.

ЗАПРИСЯЖЕННЯ НОВОГО ШЕФА ЦИВІЛЬНОЇ АВІЯЦІЇ

Секретар торгівлі Сінклер Вікс (зліва) й Олівер С. Шорт, директор персоналу цивільної аеронавтики, відбирають присягу від її нового адміністратора — Фредеріка Б. Лі.

Секретар торгівлі певний, що не буде депресії

Вашингтон. — Секретар торгівлі Сіклер Вікс заявив у промові на річнім зібранні Торговельної Палати ЗДА, що мир може принести якесь зменшення праці й активности в різних ділянках бизнесу, одначе нема причини побоюватися „депресії старого типу". Покликаючися на совєтську відповідь у московській „Правді" на пропозицію миру президента Айзенгавера, Вікс передбачує прихильніший настрій Совєтів до мирових змагань. Одначе він остеріг, що „ми не можемо зменшити нашої сторожі", доки Москва не підтримає своїх заяв ділами. Обговорюючи теперішній квітучий фінансовий стан країни, Вікс признав, що на випадок закінчення Корейської війни може прийти до фінансового потрясення в торгівлі цінними паперами, одначе „нормальний рівень буде відносно високий і вигляди на дальшу майбутність будуть збережені".

Доллес сповіщає, що оборонна сила Заходу зросте на 30 відсотків

Вашингтон. — Державний секретар Дж. Доллес ствердив перед Комісією закордонних справ Палати Репрезентантів, що в наслідок розмов з представниками держав НАТО, які недавно закінчилися в Парижі, оборонна сила Заходу буде значно посилена й зросте приблизно на 30 відсотків. Посилення буде йти в двох напрямках: численного зростання й поважного поліпшення вишколу військ та їхнього озброєння. Подібне ж справоздання склав директор Взаємної Безпеки Г. Стассен перед Сенатською Комісією закордонних справ. Стассен зокрема підреслив, що ЗДА плянують признати 327 мільйонів долярів для Західної Европи на посилення повітряних баз. Сума ця має бути виплачена під час найближчих трьох років і головною метою такої витрати є недопустити, щоб Росія була першуном у розбудові повітряних баз. У всіх оборонних видатках і зусиллях далі братимуть посилену участь і европейські члени НАТО. Це саме потверджують і неофіційні чутки з Парижа про наслідки відбутої конференції, звідки повідомляють про рішення посилати існуючі військові з'єднання на 10 дивізій та відповідно побільшити повітряні і морські сили. Тепер в Европі нараховують Західні держави двадцять п'ять дієвих дивізій наземних військ та двадцять п'ять запасних.

Збільшення оборонности Заходу не буде пов'язане з побільшенням видатків ЗДА, навпаки, видатки ці, як повідомлялось вже вчора, мають бути зменшені.

Попередження про небезпеку у випадку раптового нападу Росії

У Ню Йорку в готелі „Астор" відбулося прийняття Економічного клюбу, на якому промовляв Вал Пітерсон, адміністратор цивільної оборони. Промовець ствердив, що, в наслідок оборонних зусиль країни, повітряна оборона сьогодні „трохи краща", як була два роки назад, коли ген. Г. Ванденберґ, шеф штабу повітряних сил, заявив, що „ми матимемо щастя, якщо зіб'ємо тридцять з кожних ста напасницьких бомбовиків". Але, як ствердив В. Пітерсон, „більшість з атакуючих сил ще зможуть продістатись через нашу повітряну оборону". Окрім того, цілком можливо, що Росія може ослабити ЗДА під час раптового нападу, знищивши на землі американські бомбовики, бо оборонні спроможності ЗДА невистачальні і в них є багато прогалин, через які прорвуться ворожі сили. Зокрема невистачальна радарна сітка й система негайного поставлення у стан поготівля турболітаків, які повинні збивати напасницькі сили. Ворог може мати, як думає Пітерсон, й інші можливості сіяння паніки, навіть не скидаючи на країну бомби. Далі промовець представив плян захисту перед бомбами і панікою через розсіяння оборонної промисловости, будування бомбосховищ тощо.

З Ню Йорку розвозять пошту гелікоптерами

Ню Йорк. — Звичайну листову й пакункову пошту почнуть розвозити ще поточного літа літаками-гелікоптерами, до підміських місцевостей на Лонґ Айленд і до сусіднього стейту Ню Джерзі при допомозі підприємства „Ню Йорк Ервейс". Воно вже розвозить пошту між Ню Йорком і Нюарком і містом Бріджпорт, у стейті Конетикат з літовищ Айдлвалд і Ла Ґвардія. Тепер роблять приготування до поширення поштового руху гелікоптерами до північної частини стейту Ню Джерзі і до прибережних місцевостей. Головні труднощі треба перебороти при побудові відповідних літовищ у сердмістях. Наступної осени задумують ввести перевоження подорожних з Ню Йорку до передмість гелікоптерами для скорочення часу їзди працівників до Ню Йорку й додому.

Поліція потвердила заборону комуністичної паради в Ню Йорку

Ню Йорк. — Покровителі комуністичної паради в початках травня, які вже дістали повідомлення про вирішення стейтового Верховного Суду, що заборона паради поліцією зовсім законна, дістали тепер від самої поліції повідомлення, що комуністичні пляни відбути параду не тільки Осьмою Авеню, але в цілім місті загалом не признані. Комісар поліції заявив, що комуністична парада може спричинити сьогодні пролив крови й тому її забороняє. Одначе комісар не противиться комуністичному вічу, скликаному на площі Юніон сквер і дасть його орґанізаторам належну охорону.

ПРОФ. Л. ДОБРЯНСЬКИЙ ЗАПОВІДАЄ „БОЄВУ АКЦІЮ" У.К.К.

ВИЯСНЯЄ СВОЄ СТАНОВИЩЕ ДО ПОЇЗДКИ ДЕЛЕҐАЦІЇ УКК ДО ЕВРОПИ ТА ЇЇ ВІДГОМОНУ

Голова Українського Конґресового Комітету проф. Лев Добрянський заявив, що він предложив тому Комітетові плян дальшої акції відносно Американського Комітету для Визволення від Большевизму та що цей плян „віддзеркалює боєве становище Українського Конґресового Комітету, оперте й подиктоване ідентичністю інтересів між Америкою з її принципами національної незалежности й самоуправління, та Україною й її боротьбою за здійснення тих самих принципів". Проф. Добрянський склав свою заяву в окремому інтерв'ю для „Свободи", в якому він теж основно вияснює своє становище до поїздки делеґації УКК до Европи з кінцем минулого року та великого й суперечного відгомону на неї. Повний текст того інтерв'ю надрукований на 2-гій і 3-тій сторінках „Свободи" в цьому числі.

ЗДА не відповідають на мирову заяву Молотова

Вашингтон. — Департамент стейту неофіційно заявив, що він не відповідатиме на останню „мирову" заяву Молотова, про яку він знає тільки з заголовків у часописах. Молотов заявив був, що „немає таких справ, яких не можна було б розв'язати мирним шляхом", і домагався скликання представників п'ятьох великодержав, в тому також і червоного Китаю. — Секретар стейту згадував про заяву Молотова на Комісії закордонних справ у Палаті репрезентантів. „Я бачив її в заголовках часописів, казав Доллес, і я не стараюся відповідати на цього роду заяви". Далі Доллес вияснив, що ЗДА не визнають червоного Китаю. Молотов давав свою заяву Конґресові народної оборони миру в Парижі, який беззастережно стоїть по боці комуністів. Пресовий референт департаменту стейту М. Д. МекДермот заявив на пресовій конференції, що не треба окремої наради представників п'ятьох великодержав, бо всі справи можна полагоджувати на терені ОН. „Департамент стейту, казав МекДермот, чекає на офіційну заяву Совєтів, щоб ділами, а не словами справу миру посунути вперед". Коли б ЗДА відповідали на заяву Молотова, то це означало б, що вони визнають червоний Китай. Також представник англійського міністерства закордонних справ заявив, що заява Молотова „не нова", і від 1949 року нарахував принаймні вісім подібних заяв. Китайський прем'єр і міністер закордонних справ Чу Ен-лай погоджується з заявою Молотова, щоб мирним шляхом полагодити всі міжнародні непорозуміння на конференції п'ятьох великодержав.

Югославія занепокоєна „мирною офензивою" Совєтів

Београд, Югославія. — У зв'язку з останньою совєтською „мирною офензивою", — югославський уряд покликав на наради своїх амбасадорів з Італії, Німеччини, Франції й Англії, щоб довідатися від них про відношення тих країн до нової совєтської політики. З поінформованих джерел заявляють, що Югославія досить занепокоєна новою совєтською тактикою, бо кожне відпруження між Москвою й альянтами означатиме рівночасно збільшений совєтський натиск та загрозу для Югославії. Югославія насамперед побоюється, що Совєти можуть прилучитися до альянтської декляраціі з 1948 р. та погодитись на поворот цілого Трієсту до Італії. Крім того, політичне положення в Европі вимагало б ще тільки збільшення збройних сил Югославії, бо тоді большевики й їх сателіти можуть проти неї звернути більше своїх сил, а це знову ще більше підважило б й так захитане югославське господарство.

Понад 60 українських організацій і груп візьме участь в поході на Параді Льояльности в Метрополії

Ню Йорк. — З Українського Комітету Свята Льояльности повідомляють, що до участи в цьогорічному поході в Параді Льояльности зголосили свою участь понад 60 українських організацій і груп. Парада, як відомо, відбудеться в суботу, дня 2-го травня, по 5-ій евеню й почнеться о год. 2-ій пополудні. Українці мають збиратися на 92-ій вулиці на схід від Мадісон Евню. Маршалом української групи теж в цьому році буде п. Володимир Бакад, з п. Гнатом Марчаком і проф. Михайлом Лисогором, що очолюватимуть похід. Точний порядок походу з призначенням місця для зголошених організацій буде поданий в черговому числі „Свободи". Український Комітет Свята Льояльности цією дорогою звертається до всіх українських організацій метрополії та всіх українців в цьому місті, закликаючи їх до масової участи в тій параді, яка має засвідчити нашу відданість високим ідеалам волі, яких прагне та за які так жертвенно й геройчно бореться теж ввесь український нарід.

КОРОЛЕВА ЛЬОЯЛЬНОСТИ

П-ні Лусіл Воґелер, дружина відомого в'язня мадярських комуністів Роберта Воґелера, була обрана Ветеранами Закордонних Воєн королевою цьогорічної Паради Льояльности в Ню Йорку. П-ні Воґелер, чоловік якої є почесним членом ДОБРУС-у, відома теж зі своїх виступів на українських антикомуністичних манифестаціях в Ню Йорку та інших місцевостях.

ПЕРЕГОВОРИ В КОРЕЇ ЗНОВУ НА „МЕРТВІЙ ТОЧЦІ"

Токіо. — Вчора відбулася в Панмунджом четверта з черги сесія відновлених переговорів в справі перемир'я в Кореї й 126-та сесія від часу, як переговори почались в р. 1951. Ця остання сесія тривала вже дещо довше, як три попередні, але вона тільки потвердила загрозу „мертвої точки" в тій самій справі репатріяції полонених, через яку ці переговори були перервані минулого жовтня. Переговори відновлено на тій підставі, що комуністи прийняли альянтський принцип тільки добровільної репатріяції, а теперішні суперечности виникли в тому, що комуністи домагаються перевезення всіх тих полонених, які відмовляються від репатріяції на територію „одної з невтральних країн", тоді коли альянти обстоюють, щоб ті полонені залишились на території Кореї й тільки передані під опіку одної з невтральних країн. Альянти теж висловили свою думку, що опіку над полоненими, які відмовляються від репатріяції, повинна перебрати „така невтральна країна, як Швайцарія". Вчора голова альянтської делеґації ген. Гаррісон домагався, щоб комуністи назвали ту „одну з невтральних країн", на територію якої вони бажали б перевезти полонених, але комуністи тільки „прийняли до відома" запит альянтського представника та запропонували відложити наради до сьогодні, не даючи на запит конкретної відповіді. — Тимчасом, на конференції й поза нею альянти й комуністи взаємно себе обвинувачують в тому, що не внесено жадної „конструктивної пропозиції" для розв'язки спірної проблеми. Ген. Гаррісон на вчорашній сесії знову перестерігав комуністів, що альянти не думають сидіти в Панмунджом та витрачати час на зайву арґументацію в справі перевозу полонених на іншу територію, бо цю пропозицію вони відкидають принципово. Тимчасом альянтське становище дещо скомплікував своєю заявою південно-корейський президент — Сингман Рі, який твердить, що він погоджується на залишення на південно-корейській території північно-корейських полонених, які відмовляються від репатріяції, але натомість він твердить, — що в Південній Кореї „не має місця" для китайських полонених, без огляду на те, чи вони хочуть, чи не хочуть вертатися назад до Китаю.

Американці теж в Европі намагаються підкупити совєтських літунів

Париж. — У зв'язку з проголошенням американською далеко - східньою головною квартирою грошевої нагороди для кожного комуністичного літуна, який доставить альянтам комуністичний літак, тепер виявляється, що подібні пропозиції роблять американці червоним літунам теж в Европі вже від двох років. Американське командування на Далекому Сході пообіцяло 100,000 долярів „премії" першому комуністичному літунові, який перебіжить до альянтів разом з літаком, та 50,000 нагороди для кожного дальшого. Ці пропозиції, разом з мапою та подрібними інструкціями як і куди треба втікати до альянтів, — розкинули американські літаки на території Північної Кореї. В Европі ці пропозиції передано через радіо, але досі трапився тільки один випадок, а саме відома недавня втеча польського літуна зі совєтським МІҐ-ом до Данії. Альянтам залежить на тому, щоб дістати для проби й перевірки найновіші типи совєтських літаків. Тимчасом, в Кореї комуністичні літаки ніколи не ангажуються в боротьбу над альянтською територією й так само в Европі поробили большевики всі можливі заходи, щоб недопустити до втечі їхніх літунів до альянтів. Польський літун, якому пощастило втекти, виявив, що на кожному совєтському аеродромі є окремі з'єднання літаків і зенітної артилерії, які мають за завдання збивати кожний літак, що виявляв би охоту летіти не туди, куди йому сказано. Так само ніколи не пускається в повітря тільки один літак. Інше діло, що теж большевики роблять відповідні заходи, щоб дістати в свої руки американські літаки. Але так, як американці намагаються зробити це при допомозі грошей, большевики роблять це підступом і розбоєм. Виявляється, що комуністична радіовисильня в Празі, хвилі якої тільки на кілька пунктів віддалені від хвиль альянтської радіовисильні в Мюнхені, постійно намагається включитися в альянтську радіовисильню, передаючи тенденційно фальшивий напрям лету для альянтських літаків і в той спосіб заманює їх на свою територію, де їх збивають комуністичні літаки.

Швайцарський суд засудив комуністичного посла за очорнювання батьківщини

Женева. — Швайцарський федеральний суд в Базелі засудив комуністичного посла і провідника малої комуністичної партії Еміля Арнольда до 8 місяців в'язниці та дворічного позбавлення громадянських прав за те, що на комуністичнім з'їзді в Будапешті 1951 року очорнював він Швайцарію, кажучи, що вона стала центром американського шпигунства та що швайцарський уряд запродався американцям. Промова Арнольда „загрожує безпеці країни", твердив прокурор на процесі.

ТУРЕЧЧИНА — СТРИЖЕНЬ ОБОРОНИ СЕРЕДНЬОГО СХОДУ

Анкара, Туреччина. — Західні дипломати вважають, що мусульманська Туреччина може стати стрижнем оборони Середнього Сходу, і що коло неї можуть згуртуватися такі арабські держави, як Сирія, Єгипет, Ливан і Ірак, які переконані, що Туреччина не загрожує їхній самостійності. Туреччина вже забезпечилася в Европі при допомозі союзу з Грецією і Югославією, а тепер хотіла б це саме зробити в Азії, де лежить більшість її державної території. Ніхто з західних дипломатів не надіється якоїсь наглої зміни в організації оборони Середнього Сходу заки вирішена буде справа Суезу між Єгиптом і Англією, але той факт, що Туреччина відкидає крайні протиевропейські настрої, які панують в деяких арабських державах, робить її можливою віссю, біля якої зможуть об'єднатися арабські держави для спільної оборони перед загрозою від російського комунізму.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На пів року	5.25	Three months	2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50
Число з суботи (з англійською частиною.		Saturday's issue (The Ukrainian Weekly, English language suppl.)	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	2.00	Six months	2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НЕНАВИСТЬ ДО МОСКВИ В САТЕЛІТАХ

Европейські країни, що сталц совєтськими сателітами, звертають на себе щораз більшу увагу головно тим, що дехто зв'язує з ними надію на такий сильний удар в Москву, який може захитати кремлівською владою. Ці надії зродились тоді, як почали появлятися в американських газетах вісті про різні підпільні акції в тій чи другій сателітській країні. Тепер цього менше, але нема майже дня, щоб не було таких вістей, які вказували б на великі труднощі, які зустрічає московська влада в тих країнах. Тим пояснюється також і те, що тепер всі вищі команди в арміях сателітів обсаджує Кремль майже самими корінними москалями. Це вказувало б якнайвиразніше, що він не довіряє неросійським народам, включно з неросійськими комуністами.

До цікавих репортажів про те, що діється за залізною заслоною, належить серія артикулів, що їх почали друкувати часописи Скрипс-Говарда, а які надсилає з Відня Р. Г. Шекфорд ,що має добре ім'я в журналістичному світі. Він такої думки, що найбільшим черговим клопотом Кремлю стануть східноевропейські сателіти, хоч переконаний, що залізна рука московської диктатури вкінці таки переможе. Тим він дає до зрозуміння, що годі покладатися на підпольні акції в тих країнах і на евентуальну революцію як засоби до повалення большевизму і ліквідації московського панування. Проте він підкреслює, що було б великим промахом Заходу, коли б він не старався робити все можливе, щоб піддержати віру народів сателітських країн в перемогу, себто що таки прийде кінець комуністичному режимові й теророві та московській окупації.

Шекфорд не подає нічого нового про те, як живеться народам в сателітських країнах, чого не знали б ті, що — як українці — вже жили під московською червоною владою десятки років в куди гірших обставинах. Невдоволення селян з колективізації є в сателітах таке саме, як було й в Україні. Нема хіба тільки такого сильного опору, який ставив український селянин. Проте опір існує, хоч нагадує радше бунт в'язнів у в'язниці, як пише Шекфорд.

Кожна сателітська країна, пише далі Шекфорд, це „великий концентраційний табір", в якому багато нарікань і невдоволення. Одначе „система" перемагає, себто перемагає не тільки велика армія, терор і поліція, але теж і „велика брехня", якою Кремль вміє орудувати, як ніхто другий, включно з Гітлером.

Ці нещастя принесла в сателітські країни Москва. „Від Польщі до Болгарії, Росія є символом невільництва для мільйонів", стверджує Шекфорд, додаючи, що „як би заважували невдоволення і ненависть, то зміна була б уже давно наступила; ненависть до Росії це є те єдине ,про яке можна з певністю говорити, як мова про сателітів". Але до повалення тоталітаризму замало ненависти і невдоволення в сьогоднішніх обставинах, коли заважують танки та гармати . . .

Це чи не перший раз появився в американській пресі репортаж з Европи про „ненависть до Росії" і до „російських можновладців" в різних европейських країнах. Так просто й ясно писали англійською мовою про ненависть до Росії звичайно тільки ми, американські українці, за що називали нас „шовіністами", а те, що ми писали „націоналістичною пропаґандою". Поневолення України білою Росією і білими „російськими можновладцями", як і червоне кремлівське пекло довели до цього, що сьогодні сама тільки згадка про якусь федерацію з Росією прямо потрясає умами усіх чесних українців. Та російська пропаґанда, включно з комуністичною, далі голосять, що ненависть до Росії це тільки вигадка „галичан" і тих, що на еміграції. Тепер — як бачимо з репортажу американця — вже навіть такі народи, що всього кілька років під Росією, ненавидять її не менше українців за те лихо, яке вона їм принесла.

ПЕРЕБОРЩУВАННЯ

Українці мають свій — можна б сказати — національний борщ і своє національне переборщування. Без одного й без другого ми не можемо обійтись, бо одне й друге належить до нашого „національного смаку", є нашою „другою вдачею", або навіть і першою вдачею, головно це друге, переборщування. Переборщуємо все й всюди. Переборщуємо свою силу й свою слабість, переборщуємо свої прикмети й свої хиби, переборщуємо своїх ворогів і своїх приятелів, переборщуємо дослівно все, що попаде під наші руки й, головно, на наш язик.

Кілька конкретних прикладів:

Поїхала делеґація УКК до Европи та вернулась й сьогодні вже тільки один Бог знає скільки у зв'язку з тим наборщено й переборщено. Практично нічого з тією місією не сталося. Поїхали люди до Европи, зустрілись із своїми людьми, поговорили, видали кілька комунікатів, які тільки ствердили існуючий ще перед виїздом місії суцільний український фронт проти всіх родів російського імперіялізму й вернулись назад. Одначе раз почате українське переборщування, не скінчилось, в ньому ще й досі купається наша публічна опінія. Подібне можна б сказати й доказати на тему чи не кожної події, великої й малої.

Кожний нарід і кожна нація має своє переборщування. В Америці це відбувається головно впродовж кожночасної виборчої кампанії. Тоді суперечні партії й особи не залишають на собі сухої нитки. Але це всі знають й приймають як виборче переборщування. В тій кампанії вони, як в кривому дзеркалі, бачать це роздування до неймовірних величин і зменщування до неймовірного нічого поодиноких речей і справ, але скінчиться два-три місяці виборчого періоду й тоді тільки стверджується, що кампанія була більше або менше „брудна" та повертається знову до нормального стану. Переможені ґратулюють переможцям, говорять про їхні високі прикмети та заповідають свою повну співпрацю й підтримку, а переможці висловлюють свою гордість з того, що вони мали до діла з такими великими, шляхетними й могутніми противниками, просять їхньої співпраці та висловлюють їм свою вдячність за неї. Коротко — нація вертається скоро до нормального, тверезого життя.

У нас, натомість, такий виборчий період продовжується перманентно з усіми своїми переборщеннями й всі ми постійно перебуваємо під якоюсь дивною наркозою того переборщування. За правду й об'єктивність вважають наші люди, включно з деякими провідниками, тільки те, що відповідає й подобається їм партійно чи особисто. Нічого іншого вони не признають. Для прикладу згадати б тільки влаштоване нюйоркським відділом СУНД зібрання з доповіддю про УКК. Доповідь виголошує відомий і загально шанований передовий громадянин і діяч. Говорить знаменито й це всім подобається. Від такого діяча можна вимагати всебічної правди, об'єктивної правди й нічого тільки правди — як кажуть американці. Але навіть і така людина, говорячи наприклад, про конгресмена Смита, стверджує, що той американський представник вніс свого часу в Конґресі резолюцію в справі нав'язання дипломатичних зв'язків з підсовєтською Україною, але вже за деякий час вніс знову до Конґресового Протоколу текст резолюції Левіна на книжку Биригема „Визволення чи здержування" і в тій рецензії — твердив доповідач — „України геть цілком нема, її заперечено". Як можна про таке говорити, щоб одночасно не сказати цілу правду, а саме, що кілька днів після того той же конґресмен Смит вніс до того ж Конґресового Протоколу заяву, в якій стверджує, що думки рецензента „не покриваються з моїм власним поглядом щодо українців, які ведуть затяжну боротьбу за незалежність України" та що він сам, конґресмен Смит, „цілком підтримує активність" тих українців. Доповідач цей факт знав, або повинен знати, бо він був поданий в тій самій вістці, в якій мова про рецензію Левіна. Чому ж не сказав того слухачам? Звичайно, подання тієї вістки не відповідала його іронічним заввагам про ґресмена Смита та про працю УККомітету, але така поведінка була б цілком зрозуміла під час виборчої кампанії, а до серйозної доповіді таки не підходить. Та це далеко не одинока необ'єктивність в згаданій доповіді. Він же одним духом посередньо або безпосередньо докоряв „Свободі", що вона намагається друкувати всі вістки й повідомлення, і рівночасно докоряв їй, що вона не намагається того робити. Як „Свобода" надрукує вістку, яка йому подобається й походить з відповідних для нього джерел ,то це добре, тоді „Свобода" безпартійний і справді демократичний часопис. Але тільки надрукує нова вістку, яка йому не подобається, або походить з інших джерел, це вже „партійництво". І так без кінця й краю.

Цю конкретну доповідь згадуємо тільки тому, що вона відбулася в останньому часі, але вона ані не одинока, ані не найбільш характеристична для нашого переборщування. Навпаки, в наших переборщених обставинах можна б вважати її ще за одну з найбільш „видержаних".

Як уже згадали про „Свободу" то інтересно навести ще й такий приклад. На згадуваному зібранню доповідач м. ін. сказав, що він „обороняє „Свободу", — хоч не сказав як саме — бо до нього „приходять люди" та кажуть, що „Свобода" знайшла собі нового протеґованого в особі п. Доленка, бо надрукувала йому інтерв'ю й один допис про його виступ та що „Свобода" готова „викинути навіть статтю про Айзенгавера, якщо б треба було віддати місце писанням проти УНР-ади". На запит представника „Свободи" про те, скільки зареєстровано в „Свободі" інтерв'ю представників УНР-ади та скільки було в тій газеті повідомлень про виступи інж. Андрієвського, інж. Бойдуника, д-ра Витвицького, всіх з УНР-ади, доповідач вже не дав прямої відповіді, мовляв, це „люди" роблять такі закиди, а він „Свободу" обороняє. Майже в тому самому часі й тільки по другому боці вулиці група „нового протеґованого" „Свободи" п. Доленка ухвалювала на своєму з'їзді резолюцію, доручаючи своїм виконним органам поробити заходи для створення „понадпартійного" щоденника, де п. Доленко й його однодумці могли б висловлювати свої думки, бо досі вони, мовляв, не мали такої можливости . . .

Так то виглядають в загальному наші переборщування, наша перманентна „виборча кампанія", яка й витворює цю загальну затрохсну атмосферу в нашій публічній опінії та змушує її бабратись в якійсь дивній саламасі правди, уяви й звичайної брехні. Публічні доповіді, збори й віча це одна з найголовніших демократичних інституцій. Свобода слова й інформації — це одна з чотирьох головних свобід. Людина, як іде на такі збори чи доповіді, хоче почути насамперед об'єктивну правду, а щойно тоді відповідну її інтерпретацію, залежно від того, хто чи яка група ці збори чи доповіді влаштовує. Почути на всіх зборах всю правду про факти й різні інтерпретації фактів, це єдине, що має допомогти народові виробити собі свою власну опінію — найвище джерело демократичної сили й системи. Усі ми мусимо до того змагати, це мусить стати основною базою нашої преси, наших публічних виступів і кожного з нас особисто, бо тільки так ми зможемо перемогти наші зайві хвилювання та жити й творити на засадах дозрілої спільноти.

Іван Вербяний

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Спеціяльна комісія НТШ приготовляє видання Енциклопедії українознавства в англійській мові. Ця енциклопедія, що буде видана коштом У.Н.Союзу, має дати англійканській читацькій публіці те, що українцям і тим, що читають по-українському, дає Енциклопедія Українознавства в українській мові. Само собою, що підхід в обох виданнях мусить бути трохи інший, бо зацікавлення українського читача й читача-чужинця не є таке саме:

Що така Енциклопедія є конче потрібна й для чужинців, що хотять мати інформації про Україну й український нарід, як і теж для українців, що хотять інформувати чужинців про все, що торкається українського народу — про те ніхто не сумнівається. Маючи навіть Енциклопедію Українознавства в українській мові, не все без труду можна переложити з українського на англійське. Як зважити, що англійська мова поширена в світі так, як ніодна із европейських — хіба що колись латинська, то ясно, що публікація цього роду має для української справи першорядне значення. А що публікація цього роду є зв'язане з великими коштами, то зредаґування цього твору вимагає незвичайно дбайливої уваги, бо не скоро зможемо здобутися на друге видання такої публікації. Нема що й говорити про те, що тільки знаменито зредаґована й вміло написана енциклопедія сповнить своє завдання й дасть про нас інформації, з яких чужинець, що має добру волю правдиво поінформуватися про український нарід дістане повний образ усього того, що творить зміст українського народу й його національного я.

Як і всякі другі енциклопедії — так і енциклопедія українознавства — можуть бути написані строго науково, популярно - науково й популярно, з розчисленням на якнайширшу читацьку публіку.

І нам здалося би енциклопедія українознавства в англійській мові, що найменше в двох редакціях.

Енциклопедія українознавства в чисто науковім опрацьованні була б дуже потрібна. Бо де є в англійській, або якійсь другій світовій мові видані підручники історії України ,її географії, історії літератури та народньої творчости, етнографії, антропології, історії українського мистецтва із яких чужинець міг би поінформуватись вичерпно, а не брати вістки про нас із праць москалів або поляків, чи творів чужинців, що мають відомості про нас не від нас, а дуже часто через наскрізь ворожий фільтр або у неправдивім насвітленні із творів учених наших сусідів?

Як англомовний світ у 75% випадків наскрізь хибно поінформований про нас — досить переглянути найкращі енциклопедії Америки й Англії. А як взяти до уваги, що англійська мова поширена не тільки в Північній Америці, Англії, Австралії, великій частині Азії та Африки — то ясно, що хибні, а то й ворожі інформації про нас, приносять нам величезні шкоди.

Немає найменшого сумніву, що якби ми видали в англійській мові енциклопедію українознавства, опрацьовану науково й можливо як найбільше вичерпно, то це було б не аби-яке діло. Така публікація вибила би нашим „приятелям" і тим із чужинців, що черпають свої інформації про нас із джерел, що їх публікують ці „приятелі", зброю фальшу із їхніх рук.

Але така наукова публікація з двох причин покищо неактуальна. Спеціялісті в, для яких вона була б призначена й доступна, є досить мало. Якби вона мала дати повний образ українознавства — то це мусів би бути три — або чотиритомовий твір, кожний том яких 600-700 сторін друку. При малім накладі — це таке коштовне видання, що ледве чи найшлись би на нього гроші. На таке видавництво треба би або багатих меценатів, або державної допомоги.

Але таке чисто наукове видання енциклопедії українознавства і так не заспокоїло б пекучої потреби, бо навіть якби ми й здобулись на нього, дальше існувала би незаспокоєна потреба такої енциклопедії українознавства для англомовного світу, що з неї користали би не тільки спеціялісти, історики, географи, літературознавці, антропологи, музико- і мистецтвознавці, але й не-спеціялісти — політики, дипломати, журналісти та всі ті, яких цікавить Україна й український нарід. Всі вони хотіли б мати інформації річеві, строго правдиві, оперті на останніх осягах науки, але у формі приступній, загально зрозумілій, ба навіть цікавій.

Є це тип енциклопедій сьогодні найбільше поширений у світі — тип популярно-наукових енциклопедій. В усіх тих місцях, де треба би в енциклопедії українознавства подати необхідні інформації з чисто науковим обґрунтуванням та різні дані, не конче цікаві й потрібні для звичайного інтеліґентного загалу — там треба подати це петітом чи курсивою, або в спеціяльних відсилачах. В цей спосіб і спеціялісти найшли би, що їх цікавить і що для них важне.

Така енциклопедія українознавства написана в популярно - науковій формі, подавала би інформації про український нарід річево, з обґрунтуванням фактами, але своєю формою представлення була би доступна не тільки для малого й вузького кола спеціялістів - науковців, але для кожного інтеліґентного читача, що шукає інформацій про український нарід.

(Закінчення на стор. 4-тій)

ВИЯСНЕННЯ ПРОФ. ЛЕВА ДОБРЯНСЬКОГО

В СПРАВІ ПОЇЗДКИ ДЕЛЕҐАЦІЇ УКК ДО ЕВРОПИ, ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ТА ВІДГОМОНУ НА НЕЇ.

Від Редакції: Поїздка делеґації Українського Конґресового Комітету до Европи з кінцем минулого року викликала, як відомо, в українській пресі та в українській публічній опінії найширший та найбільш суперечний відгомін, який продовжується ще й досі, іґноруючи, звичайно, офіціяльні й приватні вияснення, якщо вони не йдуть по лінії, яку створила уява критиків. В цій пристрасній і часто однобічній критиці тієї поїздки скеровувано головні закиди в першу чергу проти голови УКК та й делеґації до Европи проф. Лева Добрянського, закидуючи йому, що він, мовляв, намагався намовляти українські европейські групи до участи в Координаційному Центрі Антибольшевицької Боротьби й тим подібні провини. В цій справі створено вже справжню леґенду, в якій годі відрізнити факти від здогадів а дійсність від уяви. Тому то Редакція „Свободи" вважала за відповідне звернутись тепер ще з низкою конкретних запитів безпосередньо до проф. Добрянського, на які й одержала конкретні написані відповіді, що їх нижче друкуємо.

ЗАПИТ: Чи Ви поінформовані про ту метушню, яка сторилась серед українців по цей і по той бік у зв'язку з поїздкою до Европи очолюваної Вами делеґації УКК?

ВІДПОВІДЬ: Так, я цілком здаю собі справу з тієї агітації. Агітація, яка розгорнулась по цім боці Атлантику, не є для мене несподіванкою, бо вона базується або на незнанні фактів і непоінформованності, або на злобі та звичайній політичній абсурдності з боку відносно малої кількости людей, які не можуть виказатись жадними зусиллями в користь української справи на американському терені. Проте агітація, яка походить з Европи, заскакує мене з уваги на факт, що вона почалась після нашого виїзду з Европи. Впродовж нашого перебування там та братання з нашими людьми й виміни наших думок в безпосередній зустрічі з ними, ми не зустрічали найменшої нотки з тієї агітації, яка розгорнулась після нашого виїзду. Навпаки, ми одержали в слові й письмі їхнє благословення та признання. В світлі такого факту, джерела тієї агітації треба логічно вважати за чужі та незв'язані з дійсною поведінкою й активністю делеґації. Поскільки мені відомо, до такої агітації пост факто не було жадних причин, хіба що деякі одиниці вважали, що ми повинні були віддати їм більше часу й уваги ніж іншим. Але це було б порушенням одного з головних правил делеґації, яка мала виразне доручення відноситись однаково до всіх груп і осіб. Усіх їх ми трактували в такий спосіб й інтересно відмітити, що більшість з тих, з якими конферували ми в Европі, сильно рекомендували, щоб подібні делеґації УКК відвідували їх в Европі частіше та обговорювали з ними всі важливіші справи у відступах кожного пів року.

ЗАПИТ: Наскільки відповідають правді роблені Вам з різних боків закиди, що Ви намовляли й майже намагались змушувати европейські українські групи до участи в Координаційному Центрі?

ВІДПОВІДЬ: Твердження, що я намагався змусити українські політичні групи в Европі до участи в Координаційному Центрі є чистим безглуздям. Вже сам погляд на це твердження, абстрагуючи від інших фактів, переконує про його нісенітний характер. Просте питання, яке повинна б собі поставити насамперед кожна розумна людина, повинно б звучати: „Хто такий Добрянський, що може змусити когонебудь робити щонебудь?" Відповідь: Останній з тих, що могли б або хотіли б змушувати наших людей входити в справи під умовами ,які вони вважають за нездовільні для їхніх інтересів. Коли б я, припустімо ,навіть і був ментально спосібний змушувати їх до того, то якими засобами можна заставити вільних людей виконати щонебудь проти їх найглибшого переконання й волі? Ті абсурдні твердження я повинен вважати за подвійну обиду. По-перше тому, що

(Закінчення на стор. 3-тій)

Ольга Мак

СТОЛИЦЯ ГОЛОДНОГО ЖАХУ

(До двадцятої річниці голоду на Україні)

Нариси

(6)

Божевілля опановує людей. В цьому моменті для них кілограм хліба вартує більше власного життя, і кожна людина в іншій вбачає свого ворога. Ні сльози, ні крики, ні благання, ні відчуття тратованих під ногами тіл нікого не зупиняють. Міліція в даному випадку безсила і стоїть збоку. Тріщать шви в плащах, свитках і кожухах, тріщать ребра, тріщать двері склепу, аж поки розлючений продавець не замикає будки і заявляє, що не відчинить доти, поки не буде порядку. Це впливає. Люди ще трохи кричать і хвилюються, але нарешті приходять до компромісу: один десяток з одної черги, один з другої. Потоптаних відносять набік і закликають карету швидкої допомоги.

В черзі встановлюється зразковий порядок, не гірший як в дисциплінованому війську. Тут уже зайва поліція, і харків'янки дають докази своїх непересічних адміністративних здібностей, своєї відваги і твердости. Не тільки людина, а навіть миша не „примажеться" до черги.

До склепу заходять десятками по списку. Упрілий продавець вправним ударом велитенського ножа розкроює двокілограмову хлібину надвоє, — важити нема часу, — і роздає. Діставши свою пайку, люди відразу міняються. Вони такі вдоволені і щасливі, що готові пригорнути до серця цілий світ.

— Є ще багато? — тривожно питають „щасливців" при виході.

— Є, дорогенькі! Є ще, зозульки. Ідіть, ідіть, дістанете, не бійтеся. Ще, мабуть, зо дві сотні дістане.

— Тільки дві сотні?!! — питають з-заду. — То нам уже нема чого стояти?!!

— Не знаю, мої рідненькі, не знаю. Може й стане. Не відходьте, стійте. Може й ви дістанете.

Але хіба на всіх не стає ніколи. Більша половина черг, стративши ніч, намучившись, накричавшись, наплакавшись розходиться ні з чим. Розходяться, лишаючи на своєму місці обірвані ґудзики, втоптані в болото шапки, кальоші і черевики, плями крови і . . . кілька конаючих. Це — голодаючі, що дірвались, дістали гарячий хліб, з'їли його, не відходячи від черги, а тепер корчаться, блюють і драпають посинілими пальцями землю.

Наїлися! . .

Хліб не тільки спасіння від голодних мук, але і мука конання. Хліб не тільки рятунок життя, але й смерть.

Хліб! . .

„Хлеб комерческій"! . .

Голодаючі

Та і черги, і базари, і сварки, і навіть вуркагани — це ще свого роду відрадні явища, бо є виявами життя і боротьби за життя на загальному тлі чорних шат смерти, що огорнула столицю. Сотні тисяч людей товчуться в чергах і на базарах, лаються, спекулюють, крадуть . . . Але далеко більше є таких, котрі вже склали зброю в боротьбі за існування і дотлівають в порохах вулиць на землі. Промостивши своїми кістками всі дороги від рідних сіл до столиці (і чи тільки до столиці?), стративши в дорозі рештки висмоктаних голодом сил, не маючи копійки за душею, вони й побіч хлібних кіосків були такі самі далекі від хліба, як і там, в тій хаті, яку покинули, вибираючись по хліб. Коли б знали, що їх чекає в столиці, може б і не йшли, а вмирали б під рідною стріхою. Але не знали, надіялися, а надія їх жорстоко обдурила. В столиці не мали навіть того, що лишили дома: не мали даху над головою, не мали права на спокійне конання. Виставлені були не тільки на голод, а й на поталу жорстоких вітрів, на мороз, сніг і на брутальність міліції, що безупинно ганяла їх з одного місця на друге.

На нещастя, зими в 1931-32, а особливо в 1932-33 роках були надзвичайно суворі, а північно-східні вітри віяли майже безупину, немов змовившись з голодом. Тим часом управа міста видала гостру заборону приймати будь-кого не тільки на мешкання (з огляду на перенаселеність Харкова і на житлову кризу, це було і без наказу неможливе), але впускати навіть на подвір'я. Ця заборона поширювалась з особливою гостротою і на двірці, на шпиталі, на притулки для дітей і т. д. Заборонено було також приймати селян на будь-яку роботу. Отже, всі ті люди, що прийшли шукати рятунку в столиці, опинилися в дослівному розумінні на вулицях, а тому цілий Харків перетворився на панораму голодного і холодного жаху. Здавалося, що ціла Україна зійшлася сюди, щоб продемонструвати всі стадії і ньюанси голодного конання. Саме властиве місто стушувалося і відсунулося на задній плян, уступаючи місце купам завошивленого, невимовно брудного і подертого ганчір'я, з якого стирчали кості, пообтягувані перґаментовою шкірою, потріскані, спливаючі сукровицею кінцівки, що мали бути руками і ногами, виглядали спотворені до непізнання спухлі або висохлі обличчя, дивилися страшні очі. Очі! . . Сірі, зеленкуваті, блакитні карі, чорні . . . Часом випуклі, часом заховані в щілинах пухлини . . . Очі повні сліз, кричучі, благаючі, повні болю і жаху, очі понурі, злобні, очі божевільні, очі байдужі, очі потягнені поволокою смерти . . . Вони дивились з усіх усюдів, проймали холодом серце, морозили кров, чіплялись, мов липке павутиння до кожної перехожої постаті. Тисячеоке, тисячелике українське село вмирало на камінних грудях столиці. Гинули, мов мухи, колишні хлібороби, господарі, сини й доньки Золотої України, гинули потомки родів козацьких. Гинули тому, що не побажали лізти в новітнє рабство колгоспного ярма.

Немов, зів'ялі опеньки пні, пообсідали голодаючі квартали міста. Їх було повно. Що не крок — то драма: там, притулившись до муру, лежить старенький дідок; там — чоловік у силі віку, спершись спиною об стовп, повільно сідає на землю; там — дитина заливається сльозами, шарпаючи костеніюче тіло матері; там — мати рве волосся над умираючою дитиною; там — громадка осиротілих дітей сидить довкола якоїсь бляшанки, в якій видно кілька мідяків милостині. І скрізь трупи, трупи, трупи . . . Ледве прикриті лахміттям, задеревілі в дивних позах, спотворені, моторошні . . . Їх щоранку скидають на підводи або вантажні авта і вивозять за місто . . .

Часом трапляється так, що якась людина або й ціла родина сидить на одному місці довший час. Тоді можна спостерігати наочно страшну, методичну роботу голоду. спочатку такі люди просили, як звичайно:

— Та подайте, матусеньки дорогі! . .

За два дні вони вже не просили, а кричали у відчаю, хапаючи перехожих за поли. Людоньки, змилосердіться! . . Гинемо! . .

Ще за два дні пізніше, коли висхлі тіла починали наливатися зловіщою склистою пухлиною, вони вже не просили: сиділи мовчки, з отупілим поглядом, байдужі до всього. А ще за пару днів пухлина спадала, і тоді наступала омерть. Коли ночі були особливо холодні, кінець приходив скоріше.

Найменш відпорними на ці страхіття були чоловіки. Вони гинули в першу чергу. Жінки й діти були витриваліші, і тому саме їх було найбільше — по вулицях.

Невисокого росту, жвавий, може п'ятидесятилітній, з рудувато-сивими вусами двірник, тримаючи в одній руці мітлу й лопату, схиляється над чоловіком, що лежить поперек хідника.

—Ей, земляк! — тормосить його за плече. — Що ж ти оце упоперек дороги розлігся, га? Так, братіку, не можна: як усі стануть упоперек дороги лягать, так і пройти буде ніде. Вставай!

ВИЯСНЕННЯ ПРОФ. ЛЕВА ДОБРЯНСЬКОГО

(Закінчення зі стор. 2.)

вони є фальшиві й брутально противорічні моїй ліберальній вдачі, яка визнає об'єктивність людського ума й свободу людської волі, а не техніку примусу й насильства. Подруге, бо вони своєю виразною абсурдністю віддзеркалюють їхнє ставлення до моєї політичної інтеліґенції. Але тому, що мої прокуратори блукають радше в тінях „шептаної пропаганди", я не маю причини трактувати ці обиди серйозно. В кожному разі характер тих тверджень свідчить радше про відповідний рівень інтеліґенції тих, що їх видвигають.

ЗАПИТ: Як Ви пояснюєте повідомлення в американській пресі з нагоди Вашого виїзду, що Ви їдете намовляти европейських українців до участи в Координаційному Центрі?

ВІДПОВІДЬ: Повідомлення в американській пресі викривляли, на жаль, наші інтенції перевірки та виміни наших думок в цій справі з нашими людьми в Европі. Очевидно, що кожна розумна людина знає різницю між „змушуванням" і „переконуванням" когось в певній справі. Моє довге філософічне виховання навчило мене, що перше означає заперечення волі, а друге означає ствердження інтелекту. Я мав свої власні думки і погляди на цю справу, в додатку до тих, які з'ясував Український Конґресовий Комітет, і я був теж настільки інтелектуально чесний, щоб виявити ці думки в окремій статті, надрукованій в Квартальнику. Одержавши цей матеріял, репортери американських газет були до тої міри вражені його переконливим характером, що й дали йому відповідну інтерпретацію в своїх коментарах. Очевидно, що я був переконаний щодо своїх думок та очікував відповідних основних проти-арґументів від наших людей в Европі, подібно, як і вони мали свої переконання та очікували відповідного сталення теж з з мого боку. Це становить основу нашого демократичного думання й виміни думок в Америці. Під час нашого побуту в Европі ми не спостерігали жадних проявів невдоволення з такої раціональної методи підходу. На ділі, наші люди в Европі було вдоволені, що члени делеґації прийняли їхнє арґументативне становище з прикладним самоопануванням та інтелектуальною холоднокровністю, без будь-яких намагань накидувати їм свої думки.

ЗАПИТ: Чим і як Ви можете вияснити ту пропаґанду, яка ведеться проти Вас частинно в пресі й в приватних листах, а частинно „шептано"?

ВІДПОВІДЬ: На це я вже частинно відповів в своїй відповіді на перший запит. Крім того, я не можу позбутись враження, що цілу ту акцію відповідно підсичує комуністична й ще більше біло-російська імперіялістична аґентура, виявлена вже в багатьох інших випадках в роді Гулая. Ця аґентура, по мойому, не тільки всіляко змагає, щоб не допустити до законної й відповідно обумовленої української участи в Координаційному Центрі, але й до того, щоб підірвати довір'я до Українського Конґресового Комітету, який, як цілком незалежна репрезентація американських українців, становить для них сьогодні без сумніву найбільшу загрозу. Їх головною ціллю, виявленою теж в багатьох інших випадках, є сіяти недовір'я та штучно створювати розбрат в політичних рядах тих, які борються за незалежну Україну. На жаль, трапляються короткозорі українці, які, хай і з інших мотивів ,дають втягати себе в цю кампанію та мимовільно допомагають своїм ворогам в цих марних їхніх зусиллях.

ЗАПИТ: Як Ви оцінюєте поїздку делеґації УКК до Европи та її дійсний вислід і значення?

ВІДПОВІДЬ: Беручи до уваги її обмежені цілі, я вважаю місію до Европи за високо успішну. Вона дала нам краще розуміння наших людей закордоном, краще розуміння їхніх інтересів і їхнього способу думання. Вона дозволила на створення Тимчасової Ділової Комісії, що складається з представників всіх полідичних угрупувань, та яка становить добру базу не тільки для дальших переговорів з Американським Комітетом, але й для дальшого розвитку й закріплення української консолідації. Місія вможливила нам нав'язати вартісні зв'язки з місцевими урядовими представниками та нашими американськими репрезентантами. Вона допомогла нам краще пізнати потреби наших людей на тому терені для кращого наладнання нашої допомоги для них. Досі мало хто звернув увагу, що наша місія викликала справжній переполох в рядах російських еміґрантів так, що їхні обструкційні інклінації створили справжню кризу в ділянці Американського Комітету. Властне наша місія виявила слабе місце Американського Комітету відносно його податливости на імперіялістично-російський натиск щодо включення в плянований український відділ в Координаційному Центрі т. зв. „федералістів" і тим подібних зрадників. Сміховинна заява адмірала Стівенса про „два більші напрямки серед українських еміґрантів" як акт угодовства Американського Комітету у відношенні до обструкційного натиску російських імперіялістичних груп, була приспішена властне нашою місією.

ЗАПИТ: Чи після Вашого повороту з Европи Ви мали будь-які розмови з відповідними, заінтересованими в цих справах, американськими колами, як Ви їм представили справу та як вони до неї поставились?

ВІДПОВІДЬ: Так, як мав. Їхнє становище багато змінилось в нашу користь після нашої місії, головно з уваги на порушення контракту й доброї віри Американським Комітетом в його згаданій вже податливости на російський натиск. Деякі у Вашинґтоні вже й раніше ставились скептично до мотивів Американського Комітету, але всім їм здається, що українські групи зробили тактичну помилку, не створивши відразу пропонованого комітету ад гок, з виразним застереженням, що вони не приступлять до Центру, як довго не будуть здійснені відповідні передумови їхнього приступлення та як довго Американський Комітет не докаже своєї доброї волі здійсненням своїх обіцянок.

ЗАПИТ: Яке Ваше становище в тій справі?

ВІДПОВІДЬ: Моє становище є приблизно таке саме, хоч в обставинах цілої низки політичних змінливостей, які постійно пересуваються, я силою факту мушу займати й узалежнювати своє становище від кожночасного розвитку, бо йдеться тут про тактику, а не принципи. Цілої скомплікованости тієї проблеми не можна збагнути, не побачивши її цілости, враховуючи довершені й можливі зміни. Становище українських груп в Европі було цілком природнє й сподіване. Їх вже стільки разів підводили, обдурювали та зраджували, що їхня обережність не тільки виправдана, але й похвальна. Проте, я сьогодні вже не підтримую своєї думки, висловленої в згадуваній статті, що це становище українських груп в Европі є таке саме боєве, як його займає й з великим успіхом застосовує на американському терені Український Конґресовий Комідет. В справах принципів і цілей не сміє бути найменшої тіні розбіжностей і на цьому властне повинна базуватись українська солідарність, наша найбільша перевага. Натомість щодо тактики, я завжди був того переконання, що з противником, який є в постійному наступі, не можна далеко зайти. Найкращим прикладом того з недавнього минулого може послужити американська політика здержування, яка запевнила Совєтам ініціятиву. Так само мається справа й з імперіялістичними російськими еміґрантами. Залишаючись поза тереном боротьби, ми запевняємо для них ініціятиву та всі зв'язані з нею користі.

ЗАПИТ: Які пляни в цій справі Ви маєте на майбутнє?

ВІДПОВІДЬ: Мої пляни на майбутнє в цій справі вже були предложені Українському Конґресовому Комітетові, як офіціяльній репрезентації американців українського походження. З уваги на важливість і далекойдучість справи, я не може виявити тих плянів без окремого рішення Комітету. В кожному разі, після того, як вони будуть в такій чи іншій формі виявлені, ви можете бути певні, що вони віддзеркалюватимуть боєве становище Українського Конґресового Комітету, оперте й подиктоване ідентичністю інтересів між Америкою та її принципами національної незалежности й самоуправління з одного боку, та Україною й її боротьбою за здійснення тих самих принципів з другого.

ТРЕТІЙ І НАЙКРАЩИЙ!

(Перед 3-м Великим Літературно-Мистецьким Ярмарком)

— Прекрасний Вечір! Гратулюємо за добірну програму! Давайте більше таких концертів! Коли наступний?

Такі приємні, заслужені, зрештою, компліменти доводилось збирати членам Правління ЛМКлюбу після останньої клюбової „П'ятниці" 24. квітня ц. р. програму якої виповнив Авторський Концерт видатного нашого композитора, проф. Миколи Фоменка.

Ольга Павлова

Ізабела Орловська

Хочемо порадувати всіх приявних (і неприявних) на тому Вечорі любителів мистецтва та літератури, що Л. М. Клюб вже приготовив для них другий такий душевний пир, а відбудеться він незабаром, бо в неділю, 3. травня, 1953 р. Третій Великий Ярмарок в Ню Йорку буде, безумовно, гідним завершенням діяльности ЛМКлюбу в біжучому сезоні та одною з найкращих наших мистецьких імпрез у цьому році. В „Ярмарку" знову запевнили свою участь концертова співачка пані Ізабела Орловська та блискучий наш пяніст і композитор, проф. М. Фоменко, який виконує концерт „Із своїх творів". Але музична частина програми буде значно розбудована і поширена. Приємною несподіванкою для нюйоркчан, зокрема з нової еміґрації, буде перший, після довшої перерви, концертовий виступ відомої нашої „канадійки", пані Ольги Павлової. З новішої ґенерації співаків задебютує перед нюйоркською публікою тенор С. Шпєх, з кляси пані проф. Приймової. Акомпаніямент спочиває в досвідчених руках проф. Фоменка і пані Лесі Вахняник.

Цікава й різноманітна буде літературно-театральна секція „Ярмарку". Пані Олімпія Добровольська відрецитує фрагмент з „Перелицьованої Енеїди" П. Ромена, а гість з Гемпстеду, п. Михайло Островерха, прочитає нам свої „Мистецькі Сильветки". Та „цвяхом" і сензацією програми буде напевно одноактівка Миколи Понеділка п. з. „Вечірній Пікнік". Всі пригадуємо собі знаменитий „Вертеп" пера цього автора, виставлений під дирекцією О. Добровольської та Й Гірняка на цьогорічній „Просфорі" хору „Думка". Запевняємо Вас, що Понеділків „Пікнік" переліпомисловістю й актуальною сатиринчною гостротою! Ролі виконують давніші і свіжопридбані члени Театральної Групи, а саме: пані Ліда Крушельницька, Ляриса Кукріцька та Іва Куліш; панове: М. Василик, В. Змий, В. Кулій, В. Лисняк, З. Осінчук, М. Понеділок та С. Шпєх. Постанова — Йосипа Гірняка, конферанс — ред. Івана Кедрина.

Пригадуємо, що „Ярмарок" відбудеться в просторій та вигіднішій від Клюбових „закамарків", залі Фешин Інституту, 225-29 Вест, 24-та Вулиця, поміж 7—8 Евнями.

Віримо, що в неділю, 3-го травня, в годині 7-мій вечора, ця заля буде заповнена по береги! (К).

Четверті Загальні Збори хору „Думка"

11,000 годин праці в одному році.

В неділю 19 квітня ц. р. відбулися четверті Загальні Збори українського чоловічого хору „Думка" в Ню Йорку. Майже стовідсоткова приявність членів хору на зборах, вже від самого початку, надала зборам поважний та діловий характер, а відспівання заспіву „Наша дума, наша пісня не вмре не загине", під час відкриття, викликало навіть певну врочистість.

В коротких, націлованих об'єктивністю та самокритикою словах, голова хору, д-р В. Карпевич, здав звіт із праці хору за минулий рік. Праця хору йшла в двох напрямах: концерти та участь в імпрезах для українського громадянства, яких було 14, та пропаґандивні концерти для американської публіки, дуже часто пов'язані з відповідними доповідями, на актуальні українські питання, яких було 9. В діловому році хор відбув 147 проб. Кількість вложеної праці під час проб та виступів рівняється одинадцять тисячам чоловікогодин (ця цифра заскочила й здивувала самих членів хору) а її матеріяльна вартість, беручи під увагу пересічний заробіток членів хору, рівняється округлій сумі 20,000 долярів. До того треба додати працю недавно створеного хлоп'ячого хору „Молода Думка", що відбув уже 30 проб, та працю членів управи, що відбула понад 20 засідань та вложила багато часу у виконання наложених на неї обов'язків.

Після звітів других членів управи та диригентів О. Микитюка („Думка") й Р. Степаняка („Молода Думка"), відбулася дискусія, що оберталася довкруги питання, як поліпшити працю хору та піднести його на можливо найвищий мистецький рівень.

Після вислову признання уступаючій управі та уділенням їй абсолюторії, загальні збори вибрали нову управу з такому складі: архітект А. Осадца, голова; д-р В. Карпевич, мґр. Л. Крушельницький, заступники, п. Р. Гриців, секретар; п. Д. Гузар, касір; п. В. Клапіщак, господар; п. О. Кузьмин, бібліотекар; інж. В. Рак, п. Є. Данилюк, члени виділу, п. В. Якимчук та п. Т. Волосянський, заступники. До Контрольної Комісії ввійшли: архітект І. Жуковський, голова; п. М. Кузик, п. С. Шуган, члени, п. М. Прийлись та п. Д. Городецький, заступники.

Після зборів відбувся товариський вечір для членів хору, під час якого архітект Ю. Ястремський, що є щирим приятелем та дорадником хору від початку його існування, відограв низку записаних ним на звуковій тасьмі пісень, виконаних хором, після чого члени хору обмінялись критичними заввагами про свій власний спів.

З твердою постановою дальше ширити піснею українське ім'я серед американського світу, хор „Думка" увійшов в п'ятий рік свого існування. **Пол.**

ЗА ТУПІ БРИТВИ — П'ЯТЬ РОКІВ В'ЯЗНИЦІ

Комуністична Польща взяла ввесь промисл під державний заряд. З того виходять такі дивогляди, що фабрики продукують такі тупі бритви, що ними не можна навіть картоплі почистити, і таку пасту до зубів, в якій находяться камінчики, а „державні" чоботи розлязяться зараз після першого взуття. Урядовий часопис проголосив, що за тупі бритви покарали винних ув'язненням п'ятьох років.

Скромна платня голови автомобілевої юнії

Ню Йорк. — Делеґати на конвенцію юнії автомобілевих робітників, що кілька тижнів тому бачили свого предсідника Валтера Рутера, твердять, що це виїмкова людина, якщо йде про його особисту платню, як керівника юнії. Тому, що його юнія це одна з найбільших робітничих юній в Америці, що охоплює 1,350,000 членів, делеґати запропонували підвишку платні для нього до 30, 40 або навіть і 50 тисяч долярів, одначе він постійно торгувався, щоб цього не робили. Він мотивував це тим, що він поклав собі за обов'язок вимагати доброї платні для членів і за це веде завзяті торги, одначе так само завзято він обстоював свою теперішню платню висотою $11,250 річно. Це розмірно невисока платня, коли брати до уваги, що напр. платня померлого голови сталеварних робітників Филипа Моррея, виносила $40,000 річно. Остаточно, під напором делеґатів, Рутер погодився на підвишку найвище до $18,000 річно, кажучи, що він не полює за грішми в робітничій юнії. Якщо б він бажав грошей, то він шукав би їх по другому боці плота, тобто серед підприємців, коли б до них зголосився на працю. Рутер обстоює засаду, що шлях розбудови юній лежить у довір'ю робітників до своїх провідників.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Шікаґо, Ілл.

Дім Відділів УНС

Протокол з 10-тих річних Зборів Дирекції Дому Відділів УНС в Шікаґо, які відбулися в неділю, дня 1. березня 1953 року.

О год. 4 по пол. голова Управи, пан Тарас Шпікула, відкрив Збори, підкреслюючи, що це вже 10-ті річні Збори Дирекції Дому Відділів УНС в Шікаґо від часу, коли цей дім куплено в 1943 році, та що рік 1953-тий являється Ювілейним Роком.

В зборах взяли участь 29 осіб зі слідуючих відділів: відділ 221 — 11 урядників, від. 125 — 2, від. 252 — 1, від. 106 — 7, від. 425 — 2, від 379 — 4, та як члени Головного Уряду пані А. Васильовська і п. С. Куропась.

На голову для перепровадження Зборів вибрано одноголосно пана І. Дужанського, на секретаря Зборів пана А. Стецюка покликав голова.

Протокол відчитав бувший секретар дирекції п. А. Косович. На внесення п. Ф. Васильовського Збори приняли протокол без змін.

Приступлено до звітів уступаючої управи та Контрольної Комісії.

Предс. п. Т. Шпікула: В минулому році старанням Дирекції Дому було влаштовано слідуючі імпрези: Маланчин Вечір, Союзовий День та Новорічну Забаву. Дирекція впродовж минулого року відбула 14 засідань, ціллю яких були господарські справи та справи влаштовування імпрез.

Фінансовий звіт склав касієр п. Д. Дякун та подав до відома, що дім від. УНС в Шікаґо за 1952 рік мав чистого доходу $3,702.73.

Звіт з діяльности Контр. Комісії склав п. Г. Дацьків та ствердив, що дім відділів УНС в Шікаґо має вартість около $55,000.

На внесок п. Коцелко звіти прийнято одноголосно, а уступаючій управі (дирекції) уділено абсолюторії.

Вибір Дирекції:

До Дирекції ввійшли пп.: Тарас Шпікула, (предс.); Филип Васильовський, (заст.); Волод Івасютин, (секр.); Степан Коцелко, (фін секр.); Дмитро Дякун, (касієр); Андрій Косович, (культ.-освіт. реф.), контрольор; Гр. Дацьків, (контрольор); Іван Бурдаш, (контр.).

Господарча Комісія: Іван Карпа, Арней Дутчак, Мих. Попіль.

Члени Дирекції: Мих. Семків, Іван Дужанський, Осип Дичка, Анна Васильовська, Анна Шиян, Агаф. Фіца.

На правного дорадника одноголосно вибрано адв. Романа Смука. Усталено пляни праці на біжучий рік та на тому о год. 10.15 веч. Збори закрито.

Володимир П. Івасютин,
секретар.

Бетлегем, Па.

Громада працює.

Дня 15 березня ц. р. громадяни Бетлегему і околиці гідно вшанували пам'ять великого генія України, Тараса Шевченка. Старанням Святочного Комітету, зложеного з представників існуючих у парафії організацій, о год. 7 вечором у парафіяльній залі відбувся Святочний Концерт. Вступне слово виголосив місцевий парох о. Євген Цегельський, в якому коротко вказав на це, що ми завдячуємо Шевченкові і його творчості. Опісля хор під диригентурою п. Г. Балазюка виконав „Заповіт". Цей самий хор в часі програми виконав ще три пісні, а саме: „Садок вишневий", „Ой горе тій чайці", та „Сонце заходить". Гарний реферат виголосив інж. Карпяк, в якому, на тлі поезій Шевченка, показав Його велику любов України та журбу про її майбутнє.

Шкільні діти відспівали дві пісоньки, а Оксанка Гаряс, Михась Заґводський та Оля Винницька продеклямували віршики. Хорові точки чергувалися із деклямаціями старших. І так: п-ні К. Заґводська продеклямувала „Тополя", п. Г. Облещук — „Холодний Яр", а п-ні О. Цегельська „Кавказ". Слід відмітити, що всі деклямації були гарно виконані, а спеціяльно добре був переданий „Кавказ". В часі свята проведено збірку на УККА і зібрані гроші $32.51 передано скарбникові місцевого Відділу УККА для переслання до Централі.

Щоб допомогти залишенцям у Европі, проведено в Бетлегемі передсвяточну збірку. Громадянство щиро відгукнулося на заклик і Бетлегем вислав через ЗУАДК у Ню Йорку, около 1,000 фунтів харчів до Німеччини. До успішного переведення цієї акції баганто причинилися п. п. Заґводський і Корчевий.

Дня 22. 3. аматорський гурток із Фініксвілле, Па., відограв виставку „Хай живе У. П. А.". Чистий дохід $18.25, що припав для парафії, переслано на Народний Фонд.

В часі свят Воскресіння Христового переведено збірку в церкві на допомогу залишенцям і половину суми $27.92 переслано до Укр. Кат. Комітету у Стемфорді, а другу половину $27.92 — до УККА у Ню Йорку.

Е. М.

Любомир Вирста

Цей молодий козак називається Любомир-Роман Варста з Рочестеру і презентується сьогодні, як платник Українського Народного Фонду.

А саме, — Любомир надіслав 2 доляри за „Український Декляматор" і просив записати ці гроші, як Націоназьний Даток від нього за роки 1952 і 1953.

Так започатковуємо майбутній **„Молодечий Департамент"** Народного Фонду.

Хто слідуючий?

Енциклопедія Українознавства

(Закінчення зі стор. 2)

З популярно-науково написаної енциклопедії українознавства, можна сміло сказати, могли б користати на цілім світі журналісти, репортери, політики, дипломати, літерати, інтелектуалісти та вся читацька братія. З неї могли б користати студенти високих шкіл і вчені-славісти, само собою тоді, якби до популярно - наукового тексту були додані вставки призначені для інформації науковців.

Це вже залежить від зредаґування енциклопедії, щоб вона в приступній, можливо навіть займавій формі, подавала як найбільше відомостей, даних і фактів. Так зредаґована енциклопедія українознавства мала би місце не тільки на полицях спеціялістів, але вона була би пожадана теж усюди там, де є зацікавлення українськими справами. Але ясно, що така популярно-наукова енциклопедія резиґнувала би згори із широкої читацької публіки, яка шукає популярної, легко й займаво написаної, інформаційної лектури, але яка зовсім не шукає вичерпних, нашпікованих датами й фактами даних.

І така популярна, займаво написане видання у гарній мистецькій формі енциклопедія українознавства в англійській мові є теж конче потрібна. Вона не у вичерпних статтях, але у спеціяльнім підборі матеріялу давала би все таки суцільний образ українського народу.

Та покищо треба чим скорше взятися до видання популярно - наукової енциклопедії українознавства, яка заспокоювала б зацікавлення інтеліґентного чужинецького читача. Своїми відсилачами спрямовувала б й спеціялістів до джерел, що подавали б їм вірні інформації аж до подробиць. Це вже справа редакційної колеґії, щоб цю енциклопедію поставити на якнайвищім рівні.

Спеціяльну увагу треба присвятити розділові, що в нім була б представлена культура й духова самобутність і окремішність українського народу в порівнянні з його сусідами поляками й москалями, щоб такі спеціялісти як Гриффіт Тейлор з торонтського університету не писали про канадійських українців, що вони на ділі говорять тою самою мовою, що москалі — тамошні поселенці й мало чим різняться від них в культурних, характеристичних особливостях (Collier's Encyclopaedia).

Цьому розділові й другим таким спеціяльно важним треба би присвятити пропорційно більше місця.

Потреба появи енциклопедії українознавства в англійській мові така велика, що не можна гаяти часу й треба чим скорше братися до діла.

ВСЯЧИНА

НАЙЗДОРОВІША КРАЇНА СВІТУ

Найздоровіша країна світу — це Памір, так званий „дах світу", що лежить у середній Азії, на кордоні Совєтів, Індії та Китаю. Це високогірська країна, найвищі її вершки доходять до 8 кілометрів. Статистика показує, що в Памірі люди живуть найдовше в світі. На 10,000 мешканців там нарахували аж 87 чоловіків, що мали від 130—136 років життя. На таке саме число жінок до 120 року життя дожила 51 жінка. Причина довгого життя людей: чисте повітря, здоровий харч та віддаль від людської цивілізації.

НАЙПАЖЕРЛИВІША КОМАХА СВІТУ

Природники ствердили, що павук — це найпажерливіше сотворіння світу. Коли б доросла людина могла з'їсти стільки, що з'їдає павук на одну добу, — то людина, відповідно до своєї величини, мусіла б з'їсти впродовж 24 годин: 2 воли, 13 баранів, 10 поросят і випити 4 бочки пива.

ЛІТАК ПОВІДОМИВ ПРО ВОГОНЬ

Над містом Сиракюз, в стейті Ню Йорк, летів літак і побачив, що на даху одного більшого будинку горить. Про допомозі радієвої станції на літовищі літун дав знати пожежникам, які поїхали гасити пожежу.

ІНДІЯНИ МОЖУТЬ НОСИТИ ЗБРОЮ

20-го квітня американська Палата Репрезентантів вирішила, що американські індіяни тепер „не ворожі і не некультурні" громадяни, і тому вони можуть мати позволення на ношення зброї. Цей закон має ще схвалити Сенат, і тоді буде уневажнений досі існуючий закон, який забороняв продавати зброю „ворожим і некультурним індіянам". Автор цього закону, республіканський посол з Монтани Веслі А. Діварт заявив, що він незабаром внесе закон, який дозволяв би індіянам купувати горілку. Хоч цей другий закон зрівняє індіян із іншим населенням, але можна сумніватися, чи принесе індіянам щастя.

2,708-РОКОВИНИ ІСНУВАННЯ РИМУ

21 квітня „вічне місто" Рим вітсвяткувало 2,708-роковини свого існування. Згідно з римською історією, Рим заснували 753 року перед народженням Христа близнюки Ромуль і Рем.

МОЛИТВИ НА СПИСАХ СТРАВ

Купці й духовники підньюйоркського села Мамаронек погодилися в тому, щоб на меню друкувати короткі католицькі, протестантські та жидівські молитви. Духовні особи думають, що гості зможуть коротко помолитися, коли будуть чекати на замовлену страву.

ЗБІЛЬШЕНЕ СПОЖИВАННЯ МОЛОКА ЗМЕНШУЄ ПРОСТУДУ ДІТЕЙ

Канадські лікарі ствердили, що збільшене споживання молока видатно зменшило хворіння на простуду шкільних дітей. Ці досліди переводили протягом п'ятьох років у місті Оттава. Збільшена консумція молока зменшила також захворіння дітей на побільшення і інфекцію миґдалевидної залози.

ЛЮДИ НОСИТИМУТЬ ТЕЛЕФОН У КИШЕНІ ЯК ГОДИННИК

Марк Р. Сулліван, президент і директор Телефонічної і Телеграфічної Компанії у Сан Франціско сказав, що прийде час, коли людиноситимуть телефонічні апарати в кишені, так як тепер носять годинники. Ці майбутні телефони не матимуть тих „дайелів", що їх мають теперішні автоматичні телефони, і, можливо, люди зможуть себе також бачити, коли будуть розмовляти. Сам директор назвав свої думки тільки „чистою спекуляцією".

КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНҐС! ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ...

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 223, повідомляє всіх своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 3. травня, в парафіяльній залі, зараз по Сл. Божій. Присутність всіх членів конечна. — Уряд.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ПОДЯКА

Складаємо найсердечнішу подяку всім тим, хто брав участь у похоронах, хто прислав квіти (27) вінків на могилу, хто відвідав нас, хто листовно надіслав своє співчуття, та всім тим, хто в якийнебудь спосіб несли нам поміч в дні нашого великого смутку, по страті нашого найдорожчого Сина, Брата і Шваґра

ПЕТРА СТЕЦЕНКА

Дякують горем прибиті:
Тато, Мама, сестри Галина, Марія та шваґер Василь.

✝

Ділимося сумною вісткою з Приятелями та Знайомими, що наш найдорожчий Син, Брат та Шваґер бл. п.

Петро Стеценко,

уроджений на Полтавщині у 1939 році, загинув траґічно 26-го березня 1953 року в Амстердам, Ню Йорк.

Похорон відбувся в суботу, 28. березня 1953 р. на міському кладовищі на відділеній дільниці для православних українців.

Тяжким горем прибиті:
Тато, Мама, Сестра Марія Стеценко та Сестра Галина і Шваґер Василь Остапок.

В першу річницю смерти
бл. п. **ІРИНИ з ЛІСЬКЕВИЧІВ СНІГУРОВИЧ,**
буде відправлена **ПАНАХИДА** в Парафіяльній Церкві св. о. Николая в Шікаґо, в суботу, 2. травня 1953.
Брат і Сестра.

ТАРЗАН, ч. 3058. Відступ.

ARMED SLAVES FELL, AND TARZAN REALIZED THAT UNLESS THEY CHANGED TACTICS THE BALANCE WOULD BE WIPED OUT.

"TAKE SHELTER BEHIND THE HUTS, KIVU!" TARZAN CRIED. "WE'LL HOLD THE ARABS! HURRY!"

3058

AS KIVU AND HIS RIFLEMEN DREW AWAY, TARZAN AND THE REMAINING NATIVES RETREATED SLOWLY TOWARD JEAN'S BUNGALOW.

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

Хоч вони розпачливо билися, згинуло багато, зле озброєних, невільників, і Тарзан зрозумів, що якщо вони не змінять тактики, то вкінці будуть знищені.

„Ківо, ховайтеся за халупи!", кричав Тарзан. „Ми стримуватимемо арабів! Швидко!"

КолиКівю і його стрільці відходили, Тарзан і залишені тубільці поволі відступали в напрямі бунґало Джейни.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ БЕРЕЗЕНЬ 1953 Р.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 5. Двигайло Григорій.
В. 14. Филипчук Ярослав.
В. 27. Гвіннер Василь, Олена, Ріта; Миндюк Дарія, Мосора Михайлина.
В. 28. Чуба Олена М.
В. 36. Гунька Алис Р.
В. 39. Опар Дмитро, Анна.
В. 45. Соболь Іван.
В. 49. Місюрка Неля.
В. 55. Макаревич Франко О.
В. 56. Кацло Михайло.
В. 59. Бойко Михайло Р., Болонний Михайло, Вакарук Кузьма, Леннон Олена И. С., Максимюк Софія, Піців Степан, Флонц Володислав, Катерина, Осип.
В. 63. Грабець Ричерд, Кухта Володимир.
В. 71. Ваціавський Володимир.
В. 85. Шренк Мартин, Матильда.
В. 97. Прядка Іван, Анастазія.
В. 106. Косович Андрій, Шлюз Микола, Анна.
В. 107. Возняк Микола, Стефанія; Залицький Олекса, Левус Андрій, Станислава; Ювко Іван.
В. 111. Павшак Яків мол.
В. 114. Кочерга Гнат, Микола, Надія.
В. 125. Пілюх Іван, Стефанія; Поплавська Анна, Стим Володимир.
В. 127. Лівак Іван.
В. 130. Березинська Марія.
В. 134. Байорас Розалія.
В. 142. Гаврилишин Богдан, Гриб Анастазія.
В. 151. Мешко Петро.
В. 155. Галушка Юлія.
В. 156. Ковальчук Володимир, Анна.
В. 161. Делінкевич Федір.
В. 167. Чернявський Микола.
В. 175. Соя Володимир, Олена Л.
В. 178. Пуців Степан, Ліна.
В. 189. Стойкевич Лукія, Чортик Іван, Шерба Олександер, Ангелина.
В. 191. Кіднавський Михайло, Катерина; Котч Перто, Тисяк Калина.
В. 204. Понеділок Микола.
В. 217. Мельник Параскева.
В. 218. ДеМарт Яким, Марія.
В. 221. Ваховський Володимир, Єва.
В. 224. Дзвинярський Михайло 2.
В. 230. Рибалт Олександер, Марія; Соломон Михайло.
В. 238. Безкровний Григорій, Євгенія; Грінченко Степан, Ніна.
В. 242. Джансон Софія.
В. 252. Савяк Кіндрат Б.
В. 254. Грицай Марія, Марич Григорій.
В. 266. Барбато Стела, Пукало Дмитро, Щиглевич Ольга.
В. 270. Василюк Іванна.
В. 276. Симфоник Володимир.
В. 277. Вічковський Федір, Марія; Немец Анна.
В. 281. Довгань Федір І.
В. 287. Стеблецький Роман.
В. 292. Дубрівна Катерина, Кардашенко Маркіян, Сисак Андрій, Соловій Вернард.
В. 293. Вегера Марія, Демидчук Євген, Галдун Мирослав І., Павлина.
В. 299. Турянський Василь.
В. 301. Масник Григорій, Ольга; Пігер Людовик, Трачек Євген.
В. 320. Яремко Марія.
В. 325. Малярський Володимир.
В. 327. Вулич Омелян.
В. 328. Киник Михайло, Анна.
В. 332. Сірман Петро.
В. 341. Мільковнч Микола.
В. 345. Горбуль Марія.
В. 348. Прекста Сейді.
В. 355. Болонний Інгеборг М., Гутич Іван, Еля.
В. 361. Біланюк Ярослав, Бойко Олександер, Триців Теодозій, Карпів Петро, Глікерія; Кучма Корнелія, Панчук Ярослав, Ярослава.
В. 367. Дубина Микола, Наталія; Осецький Іларій.
В. 371. Біленький Михайло, Кусий Іван, Рицар Олександер, Наталія.
В. 372. Головка Іван.
В. 379. Возний Василь, Войнаровський Володимир, Антонина; Кишакевич Роман, Менцінський Мирослав, Олександра.
В. 385. Денека Петро, Параскева.
В. 388. Бадерський Осип.
В. 403. Слота Франко.
В. 406. Боленд Патерик И., Вартко Катерина.
В. 412. Гаргай Василь, Кіцак Василь, Стефанія; Коць Михайло, Повідайко Федір.
В. 414. Грабович Юліян, Марія.
В. 423. Грабовець Іван, Юлія; Крайник Прокіп, Анна; Лоско Іван, Євгенія, Максим; Маковійчук Дмитро, Анна; Трильовський Василь, Харчевський Олекса, Христина.
В. 426. Козел Дмитро.
В. 430. Шиприкевич Володимир.
В. 432. Карманин Юрій, Роговський Роберт, Процик Лілея М., Чучман Богдан, Шалаган Євген И., Марія; Шалаган Анна, Ткачук Василь.
В. 445. Бакун Василь.
В. 455. Кравців Ігор, Надія.
В. 457. Вибачинський Осип, Анна; Кітченко Петро, Марія; Сердюк Іван.
В. 464. Паттерсон Тіллі.
В. 471. Клюфас Григорій, Анна; Фещак Степан.
В. 472. Федорович Юрій.
В. 473. Вазило Іванна, Конанець Ольга.
В. 477. Ярошовський Андрій, Анна.
В. 479. Абрам Степан, Марія; Обущак Стефанія, Осташ Михайло.
В. 483. Міхновський Микола.
В. 484. Всько Михайло, Дзядик Іван, Юлія; Гарбовська Ольга, Роман; Коханець Микола, Марія; Николайчук Михайло, Фурманський Григорій, Марія.
В. 487. о. Міращенко Ананій.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 2. Морган Марія.
В. 5. Вацик Ярослав.
В. 12. Кузьма Орест.
В. 15. Варварів Костянтин, Пачовський Йосафат.
В. 40. Гамільтон Надія, Глинська Неоніля.
В. 53. Поваида Іван.*
В. 115. Босий Микола, Анастазія.
В. 123. Білецький Іван.*
В. 127. Ільницька Емма, Коломон Іван.*
В. 158. Балко Василь.
В. 194. Вартків Розалія, Петрук Михайло.
В. 203. Костик Сильвестер.
В. 233. Врублівський Осип С. 2.
В. 253. Оглоблин Дмитро,* Анна, Олександер.
В. 280. Драке Ірина Н.
В. 304. Яворенко Василь, Марта.
В. 336. Курах Михайло, Тимчишин Володимира.
В. 341. Кисіль Іван,* Спитковська Дорота.
В. 348 Кладочна Ольга.
В. 361. Герич Йосип.
В. 365. Бойчак Михайло,* Стаппин Максим.*
В. 379. Курило Петро, Шкільник Осип.
В. 432. Брода Онуфрій,* Веприк Петро, Габа Іван,* Геців Володимир,* Діна; Грод Михайло, Гула Степан,* Рурик-Ласкевич Гералд М. П.,* Стеців Анна, Стрілець Марія, Ферлій Микола,* Чабан Олександер* 2, Шамрай Василь.*
В. 458. Грегорович Анна.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 5. Іванчук Адріян, Йосип, Стефанія.
В. 25. Луців Мирослава, Сененко Катерина.
В. 39. Шоробура Тимко.
В. 42. Ваньо Антін, Анна; Рудакевич Іван, Ірина.
В. 68. Цибрівський Юрій, Наталія; Шило Іван.
В. 70. Кричковський Володимир.*
В. 146. Макогон Анастазія.
В. 147. Гентіш Петро, Анна.
В. 155. Холєвка Іван.
В. 178. о. Дикий Роман.
В. 189. Марчиха Анна.
В. 195. Василенко Семен.
В. 206. Мельничук Андрій,* Софія.
В. 210. Полтавченко Григорій.
В. 221. Дацків Іван мол.,* Пахучий Василь, Лідія.
В. 253. Гнатів Василь, Мацина Омелян, Федорів Володимир,* Михайло.
В. 257. Німців-Фіяловський Мирослав Д.
В. 266. Білинський Олександер, Тетяна.
В. 270. Ференцевич Роман,* Юрій Є.
В. 329. Шнурер Меланія.
В. 341. Лозовчук Марія.
В. 361. Ковальчук Федір,* Розалія, Степан.*
В. 376. Береза Антін, Давидів Іван.
В. 379. Сікорський Антін, Параскева; Шатинський Микола, Анна.
В. 388. Ярош Михайло А., Марія.
В. 439. Терпляк Микола,* Анна.
В. 455. Татаринська Софія.
В. 457. Варварів Костянтин.
В. 472. Несторович Роман, Ярослава; Попадюк Володимир, Марія.
В. 473. Василишин Євстахій,* Джавала Марія.

ЧЛЕНИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 12. Кузьма Орест.
В. 20. Ожарків Григорій.
В. 194. Хемій Іван, Марія.
В. 223. Куземка Едвард,* Мельник Олена.
В. 264. Вархоляк Дмитро.*
В. 288. Гамівка Михайло.*
В. 320. Сливка Іван, Іванна.
В. 355. Генковський Микола.*
В. 361. Мирошниченко Галина.
В. 367. Токар Максим.
В. 373. Івасютяк Петро, Варвара.
В. 379. Трачик Карло, Анна.
В. 439. Найдич Михайло.*
В. 458. Грегорович Анна.
В. 487. Сеник Остап Ю.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 10. Глива Михайло.*
В. 12. Кузьма Орест.
В. 14. Коровник Микита, Пелагія.
В. 15. Вабаяг Ґурґен.*
В. 25. Соколовський Дмитро.
В. 42. Петрушенко Андрій.
В. 45. Крочак Федір, Галина.
В. 55. Іванович Володимир.*
В. 69. Созанський Павло.
В. 78. Ваврашко Тома.*
В. 95. Мітч Христина.
В. 106. Вашук Василь, Ольга; Еміліяненко Іван, Романюк Антін.
В. 115. Клюс Іван,* Степан.*
В. 116. Мицик Роман, Романа, Оксана, Орест.*
В. 127. Касіянчук Іван, Сало Іван.
В. 141. Воровський Володимир, о. Яків.
В. 154. Фринцко Меланія.
В. 158. Бумба Лев.
В. 161. Кісидей Юрій И.*
В. 163. Бабій Михайло, Ступень Іван.*
В. 203. Котлярчук Лідія, Мушкевич Ірина, Посполита Степан, Юрчинський Степан 2.
В. 221. Голубович Ярослав.
В. 234. Кобран Софія, д-р Мавчан Юліян, Палюк Іван.*
В. 252. Франків Василь.*
В. 253. Каліснік Марія.
В. 298. Жучків Павлина.
В. 301. Берестовський Микола, Білецький Іван.
В. 309. Кінаш Яків И.*
В. 341. Бояновська Анна, Токарчук Євстахій.*
В. 348. Сидор Катерина.
В. 353. Василюк Василь, Аґнеса М.; Кметь Михайло.
В. 357. Яблонська Алис Т.
В. 359. Тростянецька Михайлина.
В. 361. Бойко Петро, Красівський Михайло, Стефанія; Мацьків Целестин, Софія; Пелех Олександер.
В. 362. Кондира Михайло.*
В. 371. Романків Анна, Чабан Тетяна.
В. 376. Сведа Григорій.*
В. 379. Настич Іван, Ніна; Сернеік Михайло.
В. 394. Пастущин Степан.
В. 409. Русин Микола.*
В. 414. Латик Лідія.
В. 418. Сороківська Марія, Сроковська Зиновія, Марта; Цуп Ольга, Якимів Михайло, Катерина.
В. 423. Дризірук Федір, Марія; Заяць Михайло, Ольга; Кізима Іван, Катерина; Лелик Василь.
В. 428. Кордупель Марія.
В. 430. Білинський Олександер, Стефанія; д-р Грицків Василь, Зелем Євдокія, Кріль Марія, Рубель Ярослав.
В. 432. Бігун Анна, Боздек Марія, Надія; Горохович Антонина, Дружик Іван,* Калавур Михайло, Криворучко Леонід, Луцик Микола 2, Мазур Олена, Макогін Тарас,* Моцяк Степан,* Наумчук Вікторія, Підзамецькийв Карло,* Франко,* Катерина; Ціж Микола.*
В. 439. Борецький Василь,* Галюк Михайло.*
В. 445. Вудзан Мирослав, Олена; Савдик Юрій.*
В. 446. Сидоренко Іван.
В. 447. Борушок Володимир.*
В. 450. Кудла Іван.*
В. 452. Ворман Олена П.
В. 457. Вашкуряк Петро, Ждан Іван, Мусяла Василь, Федорович Євген, Гільдеґарда.
В. 458. Вабляк Василь,* Параскева; Кобилянський Зенон.
В. 460. Івасєчко Степан,* Ярослав.*
В. 464. Шолдра Петро,* Марія К.; Явний Зенон.*
В. 471. Квас Марія, Софія; Максимюк Григорій, Володислава.
В. 473. Трач Володимир.
В. 485. Вудзяк Володимир, Кейс Олекса, Віталій.*
В. 487. Байбак Петро.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 11. Шатинський Микола, Анна.
В. 15. Варварів Костянтин.
В. 36. Макогон Анастазія.
В. 55. Білинський Олександер, Тетяна.
В. 91. о. Дяків Василь.
В. 102. Круцько Євген.
В. 106. Сікорський Антін, Параскева.
В. 123. Білецький Іван.*
В. 158. Костів Данило Д.*
В. 163. Річинська Франя.
В. 170. Шоробура Тимко.
В. 194. Дармохвал Володимир, Іванчук Адріян, Йосип, Стефанія.
В. 204. Татаринська Софія.
В. 220. Пахучий Василь, Лідія.
В. 221. Несторович Роман, Ярослава; Шумелда Яків, Олександра.
В. 252. Дацків Іван мол.*
В. 371. Кушнірович Володимир, Стефанія.
В. 379. Врублівський Петро, Інна; Попадюк Володимир, Марія.
В. 395. Кричковський Володимир.*
В. 397. Марчиха Анна.
В. 414. Вашта Федір.*
В. 432. Терпляк Анна.
В. 445. Василишин Євстахій.*
В. 464. Луник Іван.
В. 474. Джавала Марія.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 16. Цаповський Юліян.
В. 63. Оресик Йосип.*
В. 75. Кунка Семен С.
В. 133. Варан Андрій.
В. 155. Гураль Михайло.*
В. 204. Проскурницька Анна, Скульська Анна.
В. 220. Слободян Теодозія.
В. 230. Дубинський Андрій П.*
В. 251. Гавриляк Дорота.
В. 259. Бардаховський Петро.*
В. 269. Панчишин Ольга.
В. 296. Балабан Рудольф.*
В. 299. Гупкович Василь,* Юрій.*
В. 305. Брокеншайр Юрій Л.,* Марія.
В. 307. Крук Іван.
В. 315. Паздрій Марія 2.
В. 324. Буката Володимир.*
В. 341. Гула Іван.*
В. 361. Закревська Марія, Річаїв Зіна, Фернандез Наталія.
В. 376. Пржибильський Іван.*
В. 386. Кучмак Стефанія.
В. 400. Кондор Паовло,* Юлія.
В. 403. Конопацький Михайло,* Семків Юрій.*
В. 406. Марущак Евелина, Лукія М.
В. 426. Комарницька Анна.
В. 432. Івасів Петро, Качан Федір,* Копач Ярослав.*
В. 441. Косоловський Билл.*
В. 445. Сіско Степан,* Стадник Василь.*
В. 452. Пржибильська Дорота М.
В. 464. Юркевич Тельма.
В. 469. Грудень Анна.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 63. Кессель Марія.
В. 76. Каритник Дмитро.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 62. Черкас Анна.
В. 70. Ковальчик Іван.
В. 336. Садовський Йосип.*
В. 435. Гаврилко Ірина Дж.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 257. Гира Михайло.
В. 281. Гамкало Іван.
В. 289. Головка Михайло.*
В. 361. Жуковський Іван.

ЧЛЕНИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 53. Макар Петро.
В. 54. Куліш Іван.
В. 70. Сидор Юрій.
В. 76. Мазур Євдокія.
В. 82. Самілло Григорій.*
В. 106. Любас Олекса.
В. 122. Салата Харітон.
В. 133. Гарасимчук Йосип.
В. 147. Михалишин Микола, Терепенко Микола.
В. 187. Кобасюк Тацька.
В. 219. Тарантоля Росс Дж.*
В. 221. Желтвай Павло, Солтис Михайло, Ткач Петро.
В. 223. Дрозд Петро.
В. 230. Гринько Петро.*
В. 232. Рак Андрій.
В. 247. Гик Федір.*
В. 276. Гомзяк Анна.
В. 291. Романик Михайло.
В. 292. Філяс Йосафат.
В. 293. Герціґ Ричерд.*
В. 305. Радик Петро.*
В. 326. Гошовський Михайло.
В. 329. Каштелян Йосифа.
В. 331. Пишак Павлина.
В. 361. Робак Степан, Харук Андрій.
В. 374. Войценко Микола.
В. 379. Гинес Володимир Т.*
В. 383. Іваницький Михайло.
В. 414. Плуговська Анна.
В. 432. Войтіховський Степан* 2, Шалаґан Іван* 2.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком березня 1953 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	49,282
В місяці березні 1953 р. прийнято нових	215
В місяці березні 1953 р. прийнято наново	80
В місяці березні 1953 р. прийнято з переступ. листами	59
В місяці березні 1953 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	20
В місяці березні 1953 р. прийнято зі старого роду обезп.	—
Разом	49,656
В місяці березні 1953 суспендовано	131
В місяці березні 1953 р. відійшли з переступ. листами	39
В місяці березні 1953 р. відійшли до інших кляс обезп.	20
В місяці березні 1953 р. відійшли до нового роду обезп.	—
В місяці березні 1953 р. відійшли зо воротом у готівці	43
В місяці березні 1953 р. відійшли на безплатне продовж.	2
В місяці березні 1953 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	4
В місяці березні 1953 р. відійшли на виплачене обезпеч.	4
В місяці березні 1953 померли	37
Разом	280
З кінцем місяця березня 1953 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	49,376

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі 1 на $ 250	5
В клясі 1 на $ 500	62
В клясі 1 на $ 750	11
В клясі 1 на $1000	138
В клясі 1 на $1500	5
В клясі 1 на $2000	1

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі 2- 500 на $ 500	429
В клясі 2-1000 на $1000	279
В клясі 2-1500 на $1500	5
В клясі 2-2000 на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 3- 500 на $ 500	6,662
В клясі 3-1000 на $1000	5,066
В клясі 3-1500 на $1500	68
В клясі 3-2000 на $2000	59
В клясі 3-2500 на $2500	8
В клясі 3-3000 на $3000	6
В клясі 3-3500 на $3500	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років (Ендавмент)

В клясі 4- 500 на $ 500	4,930
В клясі 4-1000 на $1000	2,539
В клясі 4-1500 на $1500	62
В клясі 4-2000 на $2000	44
В клясі 4-2500 на $2500	4
В клясі 4-3000 на $3000	9
В клясі 4-3500 на $3500	—
В клясі 4-5000 на $5000	—

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів

В клясі 5- 100 на $ 100	1
В клясі 5- 250 на $ 250	137
В клясі 5- 500 на $ 500	3,046
В клясі 5- 750 на $ 750	434
В клясі 5-1000 на $1000	6,691
В клясі 5-1500 на $1500	165
В клясі 5-2000 на $2000	41

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 6- 250 на $ 250	2
В клясі 6- 500 на $ 500	5,100
В клясі 6- 750 на $ 750	1
В клясі 6-1000 на $1000	3,496
В клясі 6-1500 на $1500	45
В клясі 6-2000 на $2000	23
В клясі 6-2500 на $2500	2
В клясі 6-3000 на $3000	3
В клясі 6-різні суми	58

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів.

В клясі 21- 500 на $ 500	1,886
В клясі 21-1000 на $1000	658
В клясі 21-1500 на $1500	15
В клясі 21-2000 на $2000	8
В клясі 21-2500 на $2500	1

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років.

В клясі 22- 500 на $ 500	2,054
В клясі 22-1000 на $1000	1,489
В клясі 22-1500 на $1500	19
В клясі 22-2000 на $2000	27
В клясі 22-2500 на $2500	4
В клясі 22-3000 на $3000	4
В клясі 22-3500 на $3500	1
В клясі 22-4500 на $4500	1
В клясі 22-5000 на $5000	1

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 65-го року життя.

В клясі 23- 500 на $ 500	168
В клясі 23-1000 на $1000	64
В клясі 23-1500 на $1500	2
В клясі 23-2000 на $2000	7
В клясі 23-2500 на $2500	1
В клясі 23-3000 на $3000	2

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років.

В клясі 24- 500 на $ 500	1,927
В клясі 24-1000 на $1000	1,081
В клясі 24-1500 на $1500	9
В клясі 24-2000 на $2000	20
В клясі 24-2500 на $2500	3
В клясі 24-3000 на $3000	2
В клясі 24-3500 на $3500	2
В клясі 24-5000 на $5000	1

Обезпечення платне за життя з вкладками до 65-го року життя.

В клясі 25- 500 на $ 500	176
В клясі 25-1000 на $1000	94
В клясі 25-1500 на $1500	1
В клясі 25-2000 на $2000	3
В клясі 25-2500 на $2500	1
В клясі 25-3000 на $3000	1
В клясі 25-3500 на $3500	3
В клясі 25-5000 на $5000	1
Разом	49,376

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 37. Дяк Маріянна.
В. 38. Рущак Ненсі Д.
В. 39. Яворський Євген.
В. 42. Андрусишин Богдан, Ріпка Василь И.
В. 45. Гринчишин Івана О.
В. 48. Крушинський Франко А.
В. 81. Блауцяк Іванна Л.
В. 85. Ріцці Михайло І. 2, Олена М.; Сипек Павлина А.
В. 94. Дрогомирецька Анна.
В. 99. Гулій Христина М.
В. 106. Губаль Богдан Р., Паньків Андрій, Шлюз Стефанія.
В. 107. Гриб Володимир К., Лущак Іван П.
В. 108. Мельничин Михайло І.
В. 119. Омелян Дебора Л.
В. 120. Деланко Іванна, Рефт Мерседес А.
В. 125. Дембицький Павло М., Пільх Марія Т.
В. 127. Левицький Володимир Я.
В. 137. Плечан Дарія А.
В. 144. Гонделя Андрій, Карло А.
В. 148. Бельська Дебора И.
В. 155. Бойко Мирослав М., Галушка Володимир П., Орися.
В. 161. Питяк Володимир, Олена.
В. 167. Чернявський Фердинанд.
В. 173. Марущак Іванна, Халус Іван В.
В. 179. Лужецький Григорій.
В. 180. Пульк Юдита Д.
В. 183. Бойд-Боришкевич Євген.
В. 189. Дидинський Юрій, Яцух Аскольд Б. М.
В. 192. Королюк Нана.
В. 194. Ясєйко Роман.
В. 206. Гук Дебора А., Стенлей Елейн М.
В. 217. Давидів Артур Г.
В. 218. Дженофф Михайлина.
В. 223. Слюзар Филліс А.
В. 237. Вартіш Іван М., Вронецький Петро мол.
В. 238. Безкровний Віталій, Людмила; Грінченко Анатоль, Леонід.
В. 252. Гуменюк Корнелія.
В. 254. Манченко Анатоль, Донна.
В. 260. Кендзьола Ольга.
В. 266. Гайдучок Ірина М., Роман.
В. 271. Баль Роналд Гр., Маслинська Лідія М., Петруся А.; Підгородецький-Макогон Зенон, Стефанія.
В. 274. Дікун Михайло Ю., Коліс Анна М.
В. 277. Вічковський Йосип, Михайло.
В. 305. Темко Тереса.
В. 306. Андрейцьо Катерина А.
В. 320. Купчик Люба, Яремко Михайло.
В. 321. Вучковський Володимир В.
В. 322. Карац Іван Д. мол., Іванна.
В. 325. Олексюк Андріянна Б., Борис А.; Хомичак Йосип.
В. 336. Шнайдер Денис И.
В. 341. Дезісль Варвара Л.
В. 355. Болоній Бриґітта Є., Карло М.
В. 356. Опришко Дена М.
В. 361. Гатфілд Павло, Ст., Настин Василь І., Попович Василь Я.
В. 362. Озер Едвард І.
В. 371. Фаланчук Володимир.
В. 372. Линчик Глен Т.
В. 379. Войнаровський Микола, Пундзяк Люба О., Турчин Зіна Н.
В. 383. Коччія Зузанна.
В. 385. Денека Іван, Марія, Олена, Петро.
В. 390. Бугрин Михайло Ф.
В. 412. Кіцак Євген І., Любомира І., Ярослава О.
В. 414. Рощаковська Оксана І.
В. 423. Ваврик Здислав, Степан; Войтович Петро, Степан; Крайник Ірина, Мирон, Юрій, Лоско Василь, Микола; Лохматів Віктор, Маковійчук Марія А., Ольчик Едвард, Роман; Тимків Богдан, Ілля мол.; Юзин Анна, Марія, Мирослав.
В. 432. Дацків Ірина, Софія О.; Диркавець Володимир П.
В. 439. Пус Оксана О.
В. 441. Проців Лев О.
В. 457. Вибачинський Марія, Тарас; Кінченко Анатоль, Євген, Наталія; Пашкевич Анастазія, Петро.
В. 473. Дмитрів Деня, Николая.
В. 474. Вурій Любомира.
В. 483. Вознюк Зіна.
В. 484. Дзядик Любомира, Коханець Люба, Тарас; Фалинська Іванна, Стефанія; Фурманська Валентина, Марія.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 48. Куцаба Дженевів, Роман.
В. 94. Василина Богдан, Віра Л.
В. 114. Денисенко Олександер.
В. 115. Восай Марія, Іваницький Олександра К., Роман.
В. 154. Єскординська Ілярія.
В. 219. Шайнюк Микола.
В. 276. Сериків Людмила.
В. 336. Тимчишин Роман В., Христина Т.
В. 341. Кисіль Ґарі І. 2.
В. 348. Кладочна Марія.
В. 430. Кушнір Ірина, Ярослав.
В. 432. Вульчак Марія, Кохан Мирослав 3, Олеся 3, Ярослав 3; Кошан Леся, Мирослава, Ярослав; Труба Джеррі В.
В. 445. Зарецький Федір Р.
В. 458. Вень Одарка.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 5. Іванчук Надія Л.
В. 25. Луців Оксана Є.
В. 42. Ваньо Костянтин, Рудакевич Володимир.
В. 68. Шило Іван мол., Марта 2, Христина.
В. 127. Савчинець Анна, Ольга.
В. 147. Гентіш Дарія, Любомир.
В. 176. Шатинський Михайло.
В. 178. Дикий Любов.
В. 206. Мельничук Филліс А.
В. 254. Квятковська Анна.
В. 266. Вілинська Христина О.
В. 329. Шнурер Ірина.
В. 348. Прекста Долоріс М., Іван М., Роналд М.
В. 361. Ковальчук Іванна Н., Розамарія, Степан мол.
В. 472. Несторович Ірина, Попадюк Андрій, Іванна.
В. 481. Кравс Роналд Т., Стиранко Маделина К., Раймонд М., Роберт Я.

ДІТИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 102. Волошин Маріянна.
В. 105. Добрянська Богданна.
В. 155. Курія Єва Хр.
В. 234. Муха Даяна М.
В. 379. Вілик Богдан В., Одарка М.
В. 487. Остапчук Ольга, Павлось Богдан Д., Сеник Володимир Б.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 14. Коровник Лідія, Люба.
В. 45. Крочак Роман.
В. 50. Яців Долоріс.
В. 106. Ващук Ірина.
В. 141. Боровський Віктор.
В. 152. Савицький Андрій, Іван 4.
В. 174. Купшак Данило.
В. 203. Мушкевич Орест.
В. 225. Шельгамер Михаймо.
В. 252. Франків Гвендолина.
В. 348. Сорока Маріянна Дж.
В. 350. Стефаниско Іван.
В. 356. Солонинка Мирон.
В. 361. Красівська Дарія, Пелех Маркіян.
В. 362. Кондира Михайло мол., Наталія, Роберт.
В. 369. Бурий Ґлорія М.
В. 423. Вакун Марія С., Микола, Роман; Заяць Євгенія, Стефанія; Кизима Галина.
В. 425. Головатий Володимир, Марта, Орест.
В. 430. Станько Орися.
В. 432. Гунцар Василь, Франко, Юрій; Габа Джерії В., Мазур Даянна В., Едвард С.; Моцяк Леся Л.
В. 436. Кашуба Ілярій, Орест.
В. 441. Буґара Мирослава.
В. 445. Скевретко Іван 2.
В. 471. Максимюк Алена Л., Іван; Федак Богдан, Ірина, Ольга.
В. 474. Кіт. Марія.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 11. Шатинський Михайло.
В. 55. Вілинська Христина О.
В. 83. Квятковська Анна.
В. 194. Іванчук Надія.
В. 221. Несторович Ірина, Шумелда Анна.
В. 264. Кравс Роналд ., Стиранко Маделина К., Раймонд М., Роберт Я.
В. 348. Ваньо Костянтин.
В. 379. Врублівський Андрій Р., Попадюк Андрій, Іванна.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ УНС:

В. 55. Макаревич Франко О.
В. 63. Грабець Ричерд, Кухта Володимир.
В. 111. Павшак Яків мол.
В. 270. Василик Іванна.
В. 292. Дубрівн аКатерина.
В. 299. Турянський Василь.
В. 406. Боленд Патерик И.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 62. Відей Марія.
В. 237. Коцюбан Розалія.
В. 248. Мек Фаллс Софія.
В. 269. Панчишин Петро.
В. 218. Допсович Павло, Ричерд.
В. 324. Михальчак Анна.
В. 369. Павлічка Ґері Д.
В. 398. Ганас Катерина.
В. 430. Шаран Рената М.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 59. Бойко Михайло Р.
В. 204. Мороз Роман 2.
В. 233. Задорожна Кетлін А.
В. 252. Дякун Юліянна.
В. 348. Пиріг Ірина Н.
В. 371. Варанюк Одарка.
В. 381. Вовк Володдимир, Маркевич Стефанія.
В. 476. Маряк Самійло.

ДІТИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 144. Матерна Євстахій Ф.
В. 383. Шевчук Ширлей А.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком березня 1953 р. було в У.Н.С. дітей членів	19,399
В місяці березні 1953 р. прийнято нових	147
В місяці березні 1953 р. прийнято наново	44
В місяці березні 1953 р. прийнято з переступ. листами	31
В місяці березні 1953 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	9
Разом	19,630
В місяці березні 1953 суспендовано	51
В місяці березні 1953 р. відійшли з переступ. листами	14
В місяці березні 1953 р. відійшли до старших чл. У.Н.С.	8
В місяці березні 1953 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	9
В місяці березні 1953 р. відійшли зо зворотом у готівці	10
В місяці березні 1953 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	1
В місяці березні 1953 р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці березні 1953 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці березні 1953 р. померли	2
Разом	105
З кінцем місяця березня 1953 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	19,525

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТ:

В клясі 1-ій на $ 500	3,159
В клясі 2-ій на $ 400	768
В клясі 3-ій на $ 100	2,098
В клясі 4P на $ 250	181
В клясі 4P на $ 500	3,878
В клясі 4P на $1000	1,628
В клясі 5E на $ 250	309
В клясі 5E на $ 500	4,485
В клясі 5E на $1000	1,563
В клясі 6C на $ 500	939
В клясі 6C на $1000	517
Разом	19,525
З кінцем місяця березня 1953 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	68,901

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У.Н.Союзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за березень 1953 р .,суспендованими, можуть бути прийняті наново в члени У. Н .Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з вийнятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Те саме відноситься також до тих членів, які впродовж березня 1953 року взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Г. Герман, гол. секр.

Український Народний Союз, який нараховує тепер уже понад 69 тисяч членів, є передова народна установа американських українців, в списку членства якої не повинно забракнути теж і Вашого імени. Бо належати до У. Н. Союзу, значить належати до цього свідомого та ідейного загалу, який творить і веде наше громадське життя.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ БЕРЕЗЕНЬ 1953 Р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	280.51
2	260.38
3	229.20
4	39.12
5	563.58
6	35.36
7	236.41
8	385.17
9	170.97
10	106.91
11	212.10
12	153.94
13	230.45
14	439.19
15	178.33
16	74.38
17	68.11
18	119.35
19	12.53
20	621.53
21	230.55
22	191.55
23	137.71
24	122.98
25	303.38
26	31.43
27	349.71
28	162.78
29	424.47
30	100.53
31	134.75
32	30.55
33	274.34
34	33.56
36	243.29
37	225.70
38	375.67
39	875.44
40	55.09
41	55.74
42	361.16
43	62.57
44	165.31
45	819.98
46	148.59
47	98.16
48	57.74
49	203.00
50	101.84
51	152.50
52	157.80
53	200.47
54	210.11
55	233.89
56	200.87
57*	1,079.69
59	545.10
60	59.99
61*	75.41
62	189.54
63	659.32
64	297.01
65	231.31
66	75.14
67	180.12
68	43.35
69	347.53
70	390.66
71	148.42
72	69.18
73	143.54
74	42.15
75	364.16
76	466.72
77	53.17
78	84.20
79	22.28
80	93.06
81	142.07
82	64.21
83	381.22
84	303.98
85	275.49
86	163.59
87	168.93
88	11.93
89	54.18
90	200.81
91	530.83
92	21.32
93	139.46
94*	2,066.99
95	44.85
96	404.02
97	311.28
98	99.99
99	172.40
100	361.26
101	33.34
102	1,133.48
103	219.71
104	233.31
105	374.86
106	1,200.20
107	242.37
108	161.15
109	168.53
111	53.45
112	325.94
113	105.24
114	155.28
115	153.03
116	160.80
117	236.92
118	123.85
119	98.89
120	406.33
121	237.26
122	48.14
123	154.80
124	141.46
125	362.93
126	105.56
127	1,244.42
128	85.44
129	41.43
130	1,020.31
132	167.13
133	368.42
134	110.83
135	39.54
137	234.85
138	113.65
139	98.45
140	247.89
141*	30.19
142	352.97
143	364.39
144	91.89
145	102.73
146	502.55
147	716.27
148	55.28
149	129.46
150	357.10
151	212.69
152	101.58
154	46.93
155	820.48
156	490.08
157	48.85
158	422.81
159	75.45
160	174.44
161	672.96
162	26.41
163	621.16
164	422.06
165	206.80
166*	150.44
167	122.88
168	286.49
169	35.79
170	581.75
171	246.19
172	86.44
173	194.27
174	71.31
175	321.50
176*	652.41
177	233.74
178	296.19

Відділ	Заплатив
179	333.85
180	164.72
181	104.83
182	280.08
183	278.35
184	259.04
185	86.81
186	57.66
187	100.13
188	28.31
189	547.09
190	43.09
191	280.67
192	335.62
193	49.68
194*	362.90
195	52.24
196	61.01
197	29.16
198	8.48
199	50.76
200	522.95
201	39.95
202	38.10
203	132.16
204	2,023.30
205	124.46
206	740.80
207	93.99
208	35.85
209	43.72
210	269.74
211	273.70
212	71.40
213	275.25
215	208.30
216	14.08
217	988.08
218	396.80
219*	771.40
220	695.94
221	2,941.55
222	97.60
223	475.90
224	84.93
225	8.17
226	35.67
227	35.30
228	66.20
229	128.67
230	854.11
231	16.26
232	87.51
233	224.51
234	286.84
235	162.12
236	249.04
237	246.28
238	554.11
240	589.71
241	150.05
242	276.53
243	90.30
244*	25.63
245	312.52
246	93.90
247	245.50
248	115.84
249	34.95
250	11.89
251*	909.49
252	316.26
253	164.33
254	467.73
255	55.42
256	131.15
258	26.09
259	344.25
260	39.95
261	146.80
262	131.34
263	49.60
264	66.60
265	129.56
266	859.50
267	136.32
268	184.54
269	22.53
270	403.05
271	435.77
272	51.32
273	9.78
274	293.76
275	117.60
276	493.74
277	1,072.41
278	29.06
279	32.79
280	226.00
281	426.55
282	31.78
283	273.52
284	152.84
286	140.57
287	454.42
288	333.64
289	194.46
290	155.01
291	221.90
292	1,274.97
293	393.10
294	31.38
295	354.25
296	349.47
297	23.35
298	133.92
299	199.19
300	145.42
301	550.69
302	23.72
303	78.30
304	475.42
305	239.99
306	140.03
307	111.23
308	213.95
309	84.49
310	196.55
311	13.96
312	105.05
313	12.58
314	18.49
315	31.05
316	627.69
317	139.83
318	153.99
319*	122.87
320	397.61
321	241.07
322	67.65
323	196.46
324	238.80
325	663.84
326	95.25
327	375.96
328	75.02
329*	34.69
330	330.69
331	115.85
332	95.25
333	123.66
334	527.59
335	91.02
336	650.59
337	182.95
338	401.95
339	200.00
340	14.81
341*	427.32
342	283.47
343	235.52
344	111.19
345*	550.08
346*	97.71
347	286.18
348*	395.57
349	71.76
350	320.28
351	77.18
352	206.35
353	114.00
354	15.70

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
355	208.86	419	8.41
356*	224.33	421	84.36
357	76.53	422	31.69
358	165.72	423*	468.37
359*	73.16	424	10.78
361	3,460.30	425	18.45
362	243.10	426	48.88
363	202.09	427	241.46
364	1,154.75	428	191.15
365	49.59	429	37.27
366	20.02	430	917.26
367	943.34	431	62.64
368*	76.70	432*	3,084.08
369	310.80	433	93.51
370	551.49	434	13.67
371	538.30	435	147.57
372	264.79	436	119.70
373	89.99	437	342.78
374	137.43	438	121.43
375	418.24	439*	173.03
376*	253.94	441	518.53
377	27.42	443	12.41
378	161.76	445	483.47
379	2,202.57	446	249.59
380	116.46	447	13.65
381	38.20	448	37.73
382*	25.43	449*	206.83
383	316.83	450	8.76
384	108.48	451	41.56
385	547.16	452	89.56
386	171.06	453	123.34
387	84.55	454	8.70
388	422.53	455	68.10
389*	64.96	456*	288.28
390	111.54	457	684.76
391	187.15	458	478.31
392	18.46	460	231.87
393	85.51	461	129.95
394	56.10	462	58.80
396	49.35	464	427.81
397	315.83	465*	139.66
398	44.40	466	80.72
400	78.65	467	55.24
401	33.87	469*	450.08
402*	34.01	471	119.20
403	128.97	472	253.52
404	38.28	473*	940.42
405	68.80	474	82.02
406	270.43	475	42.38
407	46.73	476	150.61
408	17.76	477	128.86
409	63.28	478*	53.61
410	18.78	479	19.47
411	30.13	480	70.62
412	144.06	481	161.85
413	160.94	482	81.61
414	506.93	483	190.03
415	23.94	484	347.19
416	7.14	485	83.81
417	71.26	486	18.44
418	246.92	487	143.39

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду 45.34

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпеч. $118,981.83

При відділах, означених звіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	4.50	216	3.69
3	2.42	221	1.88
28	4.21	226	.83
30	7.09	230	2.22
23	4.64	234	13.67
37	15.20	237	2.88
39	23.31	243	5.29
65	12.79	245	1.06
70	5.07	274	1.49
83	2.86	275	12.35
90	4.40	278	1.15
101	3.04	286	23.14
106	3.40	305	3.91
108	3.78	316	1.41
112	4.11	321	3.93
117	4.86	335	3.70
125	2.66	336	8.73
127	3.37	342	6.10
139	2.55	358	1.62
143	8.76	361	2.68
147	24.11	367	3.71
151	3.53	370	5.41
170	5.34	384	67.83
185	5.66	388	5.28
206	2.65	426	1.38
209	2.82	482	1.53

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпеч. ......$ 354.00

Разом з місячних вкладок від членів	$119,335.83
Відсотки від бондів	34,866.27
Відсотки від морґеджів	2,752.38
Відсотки від членських позичок	1,874.13
Чинш з реальностей	3,594.23
Заробок на сплачених бондах	9.87
Прихід друкарні і книгарні	17,055.00
З переносу виплаченої нагороди за членів мол. департаменту	1,601.50
З переносу виплаченої нагороди предс. і кас. з мол. департ.	1,674.50
З переносу резерви за суспендованих членів в 1952 році	12,127.76
З переносу резерви за членів з мол. деп.	350.49
З переносу інших фондів за членів з мол. деп.	8.85
З переносу федерального податку за помічні сили	639.63
З переносу стейтового податку за помічні сили	47.58
Вплати від членів і жертви на Захист „Союзівку"	580.50
Сплати морґеджів	7,416.93
Сплати бондів	1,040.63
Сплати чл. позичок	3,205.41
Разом	$208,181.49

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відділ:

36 Фізер Гелина	$ 1,000.00
49 Місюрка Яків	500.00
52 Процишин Ілія	1,000.00
70 Сидор Юрій	1,000.00
85 Сліворський Семен	1,000.00
106 Паньків Іван	500.00
106 Любас Олекса	1,000.00
116 Мисик А. Іван	500.00
133 Гарасимчук Йосиф	500.00
187 Кобасюк Параска	1,000.00
204 Максимович Микола	1,000.00
219 Тарантоля Рос	1,500.00
223 Дрозд Петро	1,000.00
230 Гринько Петро	500.00
232 Рак Андрій	1,000.00
235 Денько Катерина	500.00
276 Прокопович Семен	1,000.00
291 Романик Михайло	500.00
296 Динько Іван	1,000.00
305 Радик Петро	500.00
324 Горохівська Марія	500.00
357 Лабяк Юлія	500.00
361 Головатий Микола	500.00
361 Робак Стефан	1,000.00
361 Харук Андрій	1,000.00
367 Перепилиця Сергій	500.00
379 Гайніс Волтер	500.00
383 Кудоба Катерина	500.00
383 Еваніцький Михайло	1,000.00

Інші виплати посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	2,500.00
Перенос резерви за суспендованих членів до адм. фонду	12,127.76
Грошеві звороти	5,682.05
Виплати на реальностях	2,263.19
Відсотки на закуплених бондах	98.18
Дивіденда для прийнятого наново члена	2.80

Виплати з фонду народного:

На видання книги Україна під Совєтами	1,000.00
На видання енциклопедії	412.00
Америк. Червоний Хрест	300.00

Виплати з фонду Згоди Братств:

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду	45.34

Виплати з фонду Захисту-Сиротинця:

Направи і праці на реальностях	3,824.35

Виплати сирітського фонду по бл. п.:

Відділ:

122 Заславський Кіндрат	236.00
204 Чорноокий Петро	560.00

Виплати запомог з фонду запомогового:

Відділ:

2 Менсіґер Софія	25.00
4 Павчак Іван	35.00
5 Шкапяк Іван	50.00
11 Борсук Катерина	25.00
11 Тімко Марія	25.00
11 Вашиловський Кароль	30.00
11 Заґроднічек Стефан	35.00
166 Загадайко Микола	40.00
20 Чепко Анастазія	25.00
29 Хромчак Андрій	35.00
30 Олексишин Марія	30.00
37 Пілат Татіянна	30.00
48 Негребецький Андрій	35.00
56 Караш Марія	25.00
69 Кушнір Анна	25.00
78 Фіняк Яків	35.00
82 Самілло Григорій	35.00
87 Костецький Алекс.	50.00
96 Ручка Максим	40.00
97 Гладкий Микола	35.00
97 Кічак Лука	40.00
104 Ґадомський Войтко	35.00
105 Костик Петро	40.00
109 Мороз Олекса	35.00
120 Вітушинський Томко	35.00
125 Гут Марія	25.00
127 Муцин Микола	50.00
135 Мовча Андрій	35.00
155 Ханевич Катерина	25.00
158 Баглай Анна	25.00
158 Феціца Хрестина	25.00
158 Кісь Лука	35.00
158 Костів Василь	35.00
158 Лотоцький Олекса	35.00
159 Новак Анастазія	25.00
164 Данило Іван	25.00
175 Сенчук Вілям	35.00
179 Любчин Ілія	35.00
179 Панчак Петро	20.00
179 Шеремета Текля	25.00
179 Стеців Михайло	26.00
191 Вило Олекса	35.00
204 Боляк Гелина	25.00
204 Дусаненко Іван	35.00
204 Кузьов Михайло	35.00
213 Баглай Григорій	35.00
217 Шевчук Франко	25.00
223 Гурст Йосиф	40.00
227 Дрост Юрій	30.00
229 Домін Федор	35.00
229 Притула Параня	25.00
230 Горбаль Теодор	35.00
230 Лінинська Анастазія	25.00
232 Страхоцький Теодор	35.00
237 Михайлюця Петро	100.00
245 Сабат Іван	35.00
253 Зварич Василь	35.00
254 Загачевський Дмитро	50.00
257 Балей Лідія	25.00
257 Сильчак Прісціла	25.00
271 Чучман Дамян	45.00
276 Баландяк Федор	35.00
283 Коковський Іван	50.00
283 Софінський Филип	35.00
286 Челак Теодор	35.00
293 Ластовецька Текля	25.00
296 Марійка Михайло	50.00
325 Михалюк Ізидор	35.00
333 Каритич Катерина	25.00
339 Сорока Марія	35.00
339 Сорока Михайло	35.00
342 Бобенчик Йоси	35.00
347 Дитко Петро	35.00
361 Катулька Йосиф	50.00
361 Гладкий Микола	35.00
361 Сагайдак Марія	35.00
361 Войтович Іван	40.00
361 Якимів Григорій	35.00
367 Чолій Софія	25.00
367 Мостова Ксеня	25.00
367 Рудий Іван	35.00
371 Шумська Анна	25.00
375 Палій Ксеня	25.00
376 Нижник Стефан	25.00
379 Карплюк Анна	25.00
379 Середа Катерина	25.00
383 Шибаль Гнат	35.00
385 Хас Анна	25.00
390 Гіхва Петро	25.00
401 Кикіш Анастазія	25.00
405 Варняк Юлія	25.00
407 Гнатушко Розалія	25.00
426 Височанська Анна	30.00
435 Филипс Стася	100.00
450 Круль Стефан	25.00
465 Кантуляк Теодор	35.00
484 Рузмин Павло	40.00

Виплати з адміністраційного фонду:

Виплати друкарні і книгарні	15,874.52
„Свобода" за орґан	5,400.00
Нагороди для предс. і касієрів за нових членів за 1952 р.	4,093.50
Нагороди за нових членів	3,983.50
Платня помічних сил	2,664.69
Актюар за оцінку грамот і інші праці	2,400.00
Відзнаки для членів	2,259.94
Нагороди для організаторів	1,381.25
Платня головного уряду	1,249.98
Феддеральний податок за помічні сили	646.80
Чинш за офіси	625.00
„Свобода" за праці і друки	542.50
Кошти подорожі і репрезентації	393.07
Кошти подорожі організаторів	341.25
Прибори для зладження звітів (IBM)	238.90
Канцел. видатки на пошту	233.61
Лікарі за нових членів	173.00
Канцелярійні прибори	124.75
Направи і чищення машин	104.70
Головний лікар	60.00
Фотографічні знимки членських аплікацій	52.00
Телефон	50.44
Спортова акція	40.00
Оплата за канадійські чеки	30.23
Оголошення	30.00
Стейтове обезпечення помічних сил	24.00
Асекураційні департаменти стейтів за дозволи	10.00
Вода	2.25

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	131,302.50
Позички членам	2,945.13
Разом	$232,115.18

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем лютого 1953 осталася	$470,840.29
Прихід за березень	208,181.49
Разом	$679,021.78
Розхід за березень	232,115.18
Готівка з кінцем 31. березня 1953 остається	$446,906.60

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	$ 446,906.60
Марґеджі	577,046.48
Бонди	11,144,740.06
Позички членам	324,493.63
Реальности	225,881.37
Друкарня	10,543.79
Разом	$12,729,611.93

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпеч.	$11,955,057.74
Адміністр. фонд	183,239.11
Конвенційний фонд	64,930.66
Запомоговий фонд	203,736.61
Народний фонд	17,382.52
Посмертний фонд старого роду обезпеч.	72,098.36
Резервовий фонд	17,472.45
Сирітський фонд	94,698.87
Фонд обезпеки інвестицій і смертности	109,211.08
Фонд Згоди Братств	82.10
Фонд Захисту-Сирот.	11,704.43
Разом	$12,729,611.93

Р. Слобдян, гол. касир.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	30.07	119	26.34
2	59.05	120	95.34
3	44.51	121	5.57
5	134.79	122	9.80
6	75.20	123	15.44
7	39.07	124	6.49
8	177.90	125	144.62
9	17.92	126	6.66
10	61.99	127	101.77
11	67.44	128	50.14
12	47.24	130	217.32
13	84.84	132	33.41
14	194.22	133	13.39
16	15.84	134	9.08
17	9.81	135	1.28
18	5.53	137	28.24
19	4.79	138	15.00
20	182.33	139	15.92
21	8.54	140	30.44
22	1.35	142	85.59
23	12.31	143	55.65
24	4.02	144	43.64
25	97.35	145	15.64
26	1.35	146	22.15
27	45.13	147	44.09
28	10.45	148	2.08
29	44.82	149	14.51
30	2.92	150	73.59
32	.25	151	199.39
33	102.64	152	5.30
34	3.71	154	2.00
36	41.76	155	78.74
37	28.19	156	234.62
38	135.49	157	21.50
39	159.39	158	29.37
40	28.42	159	3.11
41	.68	160	20.70
42	107.31	161	92.83
44	35.73	163	172.58
45	300.00	164	73.64
46	31.96	166	7.93
47	37.14	167	79.08
48	19.21	168	17.69
49	144.64	170	250.03
50	76.87	171	79.86
51	16.31	172	3.85
52	48.20	173	33.61
53	72.60	174	.45
54	33.32	175	51.87
55	59.15	176*	107.96
56	40.83	177	66.17
57*	309.80	178	69.90
59	208.17	179	41.12
60	10.02	180	61.42
61*	15.83	181	12.59
62	95.53	182	25.98
63	197.94	183	179.98
64	26.63	184	47.26
65	20.60	185	9.93
66	14.17	186	9.01
67	4.93	187	10.23
68	15.42	188	2.25
69	20.19	189	120.74
70	50.55	190	5.50
71	55.53	191	45.30
72	1.19	192	117.91
73	25.22	193	.25
74	7.36	194	185.93
75	152.55	196	11.22
76	58.16	198	.25
77	16.86	199	11.89
78	8.95	200	202.06
79	1.48	201	1.45
80	21.54	202	9.91
81	13.98	203	37.94
82	4.38	204	482.76
83	144.30	205	20.73
84	92.98	206	234.12
85	42.35	207	42.09
86	25.55	208	2.75
87	7.80	210	11.99
88	.68	211	45.71
89	.93	212	8.38
90	10.90	213	38.93
91	16.37	215	47.46
92	5.49	216	1.21
93	59.10	217	250.90
94*	570.69	218	110.53
95	.45	219*	83.21
96	272.25	220	124.26
97	9.45	221	742.98
98	2.05	222	4.17
99	25.98	223	12.07
100	18.95	224	60.76
102	300.34	225	1.65
103	30.89	226	7.78
104	20.82	227	2.71
105	181.38	228	.45
106	266.79	229	20.72
107	20.30	230	96.27
108	1.22	231	.45
109	30.60	232	20.33
110	17.69	233	57.13
111	1.80	234	69.72
112	69.03	235	8.24
114	27.04	236	52.10
115	13.86	237	44.21
116	17.52	238	267.22
117	14.75	240	160.29
118	6.10	241	7.03

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
242	31.93	361	772.68
243	15.59	362	38.66
244	3.48	363	45.74
245	63.25	364	153.21
246	3.72	365	3.78
247	4.92	366	.90
248	23.25	367	241.20
250	1.35	368*	24.55
251*	110.14	369	75.66
252	67.02	370	83.53
253	61.18	371	133.06
254	112.97	372	94.58
255	5.33	373	65.99
256	48.57	374	46.14
258	12.05	375	46.86
259	78.65	376*	18.10
260	28.69	377	4.15
261	22.00	378	3.73
262	19.85	379	726.43
263	4.22	380	67.43
264	33.74	381	.90
265	2.48	383	63.03
266	181.02	384	8.87
267	52.08	385	145.38
268	77.85	386	49.99
269	3.57	387	29.73
270	13.62	388	145.10
271	54.56	389*	5.18
274	23.54	390	56.81
275	69.50	391	9.70
276	126.34	393	86.99
277	264.49	394	27.65
279	2.57	395*	.45
280	3.15	396	1.78
281	36.26	397	79.01
282	7.34	398	22.91
283	121.58	400	5.10
284	6.61	401	3.21
286	6.33	402*	17.39
287	68.97	403	10.83
288	19.22	404	.68
289	75.27	405	2.22
290	55.14	406	17.13
291	100.46	407	.70
292	307.79	409	1.58
293	96.77	410	.45
295	16.32	412	223.10
296	93.18	413	48.03
297	1.54	414	540.83
298	8.49	415	4.28
299	25.47	417	18.07
300	30.37	418	27.79
301	148.65	419	6.87
303	2.57	421	14.66
304	64.75	422	4.50
305	22.70	423*	126.71
306	14.77	425	12.29
307	30.84	427	162.99
308	16.29	429	1.65
309	16.85	430	241.56
310	44.44	431	3.88
311	1.35	432*	881.78
312	63.96	433	168.10
313	29.48	435	2.94
314	34.57	436	89.00
316	174.05	437	136.81
317	23.29	438	11.43
318	162.15	439	116.27
320	124.89	441	119.90
321	57.60	443	15.51
322	19.86	445	226.05
323	72.04	446	142.70
324	73.72	448	4.63
325	190.71	449*	128.66
326	.25	450	2.97
327	42.26	451	72.77
328	46.26	452	31.08
329*	8.10	454	15.07
330	52.27	455	31.78
331	43.73	456*	133.28
332	2.25	457	53.28
333	7.10	458	83.15
334	85.96	460	27.65
335	10.09	461	151.39
336	51.75	462	4.55
337	53.48	464	241.29
338	63.10	465*	46.41
339	37.96	466	172.07
341*	248.70	467	.68
342	40.87	469*	181.40
343	81.26	471	68.72
344	9.05	472	67.55
345*	78.87	473*	559.07
346*	.68	474	179.09
347	195.32	475	3.30
348*	96.22	476	9.76
349	13.55	477	.68
350	15.33	478	16.78
351	10.29	479	7.72
352	30.56	481	36.49
353	10.55	482	5.04
355	89.12	483	65.02
356*	88.11	484	165.69
357	8.07	485	3.71
358	9.10	486	.45
359*	33.99	487	40.75

З місячних вкладок від членів обезпечених в усіх родах обезпеч.	$28,863.60
Відсотки від бондів	4,593.30
Відсотки від морґеджів	162.31
Заробок на бондах	9.87
Надвишка при виміні канадійської валюти	3.01
З переносу федерального податку за помічні сили	210.97
З переносу стейтового податку за помічні сили	13.05
Сплати морґеджів	357.28
Сплати бондів	1,040.63
Разом	$35,253.97

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відділ

372 Головка Кароліна	50.00
383 Шевчук Анна	25.00

Інші виплати посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	1,300.00
Грошеві звороти	1,475.88
Перенос резерви за переписаних членів до інших клясс обезпечення	350.49
Відсотки на закуплених бондах	37.24

Виплати з адміністраційного фонду:

Нагорода за нових членів	2,127.50
Нагороди предсідникам і касієрам за нових членів за 1952 р.	1,847.50
Платня помічних сил	1,304.61
„Свобода" за Ukrainian Weekly	600.00
Актюар за оцінку грамот і інші праці	600.00
Федеральний податок за помічні сили	317.17
Видатки канцел. на пошту	25.00
Стейтове обезпечення помічних сил	11.50
Перенос інших фондів за членів мол. деп.	8.85
Лікарі за нових членів	2.50

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	40,243.55
Разом	$50,326.77

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем лютого 1953 осталася	$ 84,353.99
Прихід за березень	35,253.97
Разом	$119,607.96
Розхід за березень	50,326.77
Готівка з кінцем 31. березня 1953 остається	$ 69,281.19

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	$ 69,281.19
Морґеджі	59,706.69
Бонди	1,693,630.32
Позички членам	2,241.56
Разом	$1,824,859.76

Стан довжний.

Посмертний фонд	$1,773,463.76
Адміністраційний фонд	51,396.00
Разом	$1,824,859.76

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ:

Майно старших членів	$12,729,611.93
Майно молодечого департаменту У.Н.С.	1,824,859.76
Разом	$14,554,471.69

Р. Слободян, гол. касир.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Мілвокі, Віс.

Роковини Шевченка.

Дня 22 березня ц. р. „Союз Українок Америки" в Мілвокі, та засноване при ньому Драматичне Товариство „Розвага", вшанували пам'ять Тараса Шевченка інсценізацією його поеми „Катерина".

Того вечора глядачів було більше як колинебудь. Це доказує, що в серцях нашого громадянства не згасла велика любов до Генія і Пророка і що слова з його „Кобзаря" запали глибоко в українські душі.

Заки піднеслася завіса, мов три грації, ввійшли на залю три рецитаторки, одягнені в довгі білі туніки. Вони зложили перед погруддям Шевченка квіти і віддали йому поклін.

Тоді пролунало мотто до поеми „Катерина":

„Кохайтеся чорнобриві, та не з москалями, бо москалі чужі люди, роблять лихо з вами".

Здавалося, що вилите з бронзи обличчя Шевченка нараз ожило і на ньому появилися ті самі зариси болю і гніву як тоді, коли він писав ці слова".

„Кохайтеся чорнобриві, та не з москалями..." — відгомоном повторили рецитаторки.

„не з москалями... не з москалями..." — летіло крізь залю, добивалося до вух і лягало в душах.

Піднеслася завіса. Перша картина: хитрий московський підступ і невинне українське серце... А потім пішли дальші картини. В них, наче в зеркалі, відбилася вся правда і глядачі зрозуміли, що ніяка приязнь, а навіть справжня щира любов, не змінять московської б р у т а л ь н о с т и. „Москва сльозам не вірить", вона і сьогодні така сама жорстока, як була тому сто, чи більше літ.

Інсценізація „Катерини" не тільки ввела глядача в часи Шевченка, але й заставила призадуматися над українською дійсністю тепер, там, де — як каже Юрій Клен —

„Дівоцтво розтоптав
Сучасний варвар
І душу загноїв"...

В ролі Катерини пані Марія Гузій виявила себе не тільки співачкою, але й доброю драматичною артисткою. На високому мистецькому рівені та з повним відчуттям виконала ролю матері пані Анна Мандзенко, містоголова Союзу Українок Америки в Мілвокі. Непохитного в своїх поглядах на здорову мораль батька — дав п. Андрусюк. Голова Драматичного Товариства — п. Гарасимів зумів в ролі офіцера, зібрати всі прикмети московського „Дон Жуана".

П. Недільський, хоч молодий актор, дав дуже доброго типа солдата.

Сцена з чумаками пройшла цікаво і природно. Свобідно почували себе в ролях чумаків панове: Володимир Пискір, Микола Бурда, В. Стефанишин і Йосиф Бахлай. Їх рухи, їх погляди, їх спів, типові одяги, створили на тлі дібраних декорацій картину, що надовго залишиться в пам'яті приявних.

Молоді рецитаторки: пані Галина Стефанишин, панна Ярослава Тиндик та панна Ляриса Масенко сповнили теж дуже гарно своє завдання. Вони, мов символічні пряхи сиділи внизу, біля погруддя Шевченка і снували золоті нитки його думок. Касієрка Союзу Українок Америки в Мілвокі пані Тамара Бурда, та панна Софія Тиндик, заступниця секретарки, відтворили дуже вміло справжніх сільських цокотух.

Над постановкою „інсценізації Федора Дудка „Катерина" — працювала режисерська рада, та все ж таки найбільша тут заслуга п. Йосипа Мандзенка. Він присвятив цій справі ввесь свій вільний від заробітної праці час і старався не занедбати ні найменших деталів, які могли би надщербити мистецьку цілість.

Відповідні декорації зладив п. полк. Констянтин Мандзенко зі своїм невтомним помічником п. Глушком.

У вечір 22 березня всі приявні відчули, що Шевченко не вмер, що тільки його знеможене тіло спочило в могилі над Дніпром. А Тарас живе і вічно житиме. Він невидимим духом вітає там на Україні і кличе: „Не дайте матері, не дайте!"

Він переходить поміж ворожі застави, крізь залізну завісу на чужину і кличе: „Свою Україну любіть!"

Л. О.

Бріджпорт, Конн.

Шевченківські Роковини.

Третій рік існує наша укр. кат. громада в Бріджпорт, Конн., і кожного року обходило Шевченківські Роковини. Цього року відбулися вони в нас 22 березня в залі укр.-кат. церкви. Присутні, що вщерть виповнили залю, вислухали кілька пісень, які бездоганно відспівав наш хор під диригентурою п. професора І. Козака, вислухали теж змістовного реферату п. Н. Шуста. Гурток шкільної дітвори відспівав пісню „Поклін Тарасові". Були теж дві деклямації діточі, Л. Бабій і П. Питльований, та дві деклямації старших, М. Остапенко і Н. Шуста. Живим образом, у якому взяли участь М. Остапенко як Україна, М. Максимюк, козак, І. Котиляк, бандурист, В. Шутельницький, стрілець та дітвора кругом кобзаря, — і національним гимном закінчено Шевченківський вечір.

Весь дохід з концерту, по відчисленню видатків, призначено для Українського Конґресового Комітету.

Парафіянин.